

Årsredovisning och verksamhetsberättelse 2014

Stiftelsen Allmänna Barnhuset

Innehåll

1. Inledning.....	3
2. Att utveckla kunskap från forskning och praktik.....	6
3. Övriga insatser	20
4. Forskning	23
5. Att sprida kunskap från forskning och praktik genom Kongress, Konferenser och Seminaries	29
6. Att sprida kunskap från forskning och praktik genom att publicera böcker, rapporter och kommunikation på webbplatsen.....	36
7. Samverkan och Nätverk med andra aktörer	38
8. Studiebesök	40
9. Barnhusets deltagande i styrelser och utredningar	40
10. Regeringsmedel	41
11. Årsredovisning för räkenskapsåret 2014	48
12. Verksamhetsberättelse	49

Verksamhetsberättelse

1. Inledning

Stiftelsen Allmänna Barnhuset, Barnhuset, ska enligt sitt reglemente *”verka för god vård och uppfostran av barn, som är i behov av särskild omsorg, och i en övrigt förbättrad social barnavård. I detta syfte ska Barnhuset bedriva, stödja eller på annat sätt främja upplysning och forskning samt pröva nya åtgärder inom området”*.

Barnhusets vision är att barn som lever i utsatta livssituationer ges samma möjligheter som andra barn till goda uppväxtvillkor. En utgångspunkt för vårt arbete är FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen.

Mot bakgrund av Barnhusets reglemente, vision och barnkonventionen har vi under 2014 drivit ett flertal utvecklingsprojekt dels med egna medel och dels med medel som beviljats av regeringen. Barnhuset har även gett medel till forskning, spridit kunskap från forskning och praktik genom kongresser, konferenser och seminarier samt publicerat ett antal böcker och rapporter. Genom våra webbplatser och medverkan i sociala medier har vi tillgängliggjort det senaste i vårt arbete för att stärka barn i utsatta livssituationer.

1.1 Att utveckla kunskap från forskning och praktik

För att stödja barns rättigheter efterlevs, med fokus på barn i utsatta livssituationer, har Barnhuset prioriterat att förverkliga en behandlingsmodell för familjer där fysisk barnmisshandel förekommit. Barnhuset har även fortsatt att pröva ett samtalsstöd för att beakta barnets behov av information, råd och stöd när en förälder har en psykisk sjukdom, funktionsnedsättning, allvarlig fysisk sjukdom eller befinner sig i missbruk.

Under 2014 har Barnhuset slutfört utvecklingsarbetet

kring delaktighet för barn och unga i den sociala barnavården.

Genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för en god utveckling för barn som är placerade i familjehem har Barnhuset ansökt och beviljats medel av regeringen för att sprida och kvalitetssäkra arbetsmodellen Skolfam. Barnhuset har ansökt och beviljats medel från regeringen för ett nytt utvecklingsarbete kring samverkansteam, med flera professionella, för att erbjuda föräldrar och barn stöd i samband med separation. För att öka kunskapen om barns utsatthet för sexuella övergrepp hos både barn och vuxna har Barnhuset ansökt och beviljats medel från regeringen för informationsinsats kring sexuella övergrepp. Barnhuset har ansökt och beviljats medel från regeringen för att samla ihop kunskap om ungdomars sexualitet, erfarenheter av övergrepp, sexuell exploatering och sexuell exponering via digitala medier.

1.2 Att stödja forskning

Under 2014 har 8 forskningsrapporter och en film inkommit till Barnhuset. Dessutom har tretton forskningsprojekt beviljats medel till forskning och två projekt till planeringsanslag om barn i samhällsvård, barn i riskmiljöer och barn med särskilda behov på grund av socialt utsatthet.

1.3 Att sprida kunskap från forskning och praktik genom kongresser, konferenser och seminarier

Barnhuset har vid ett flertal tillfällen erbjudit möjlighet för praktiker, forskare och beslutsfattare att ta del av aktuell kunskap. Utvecklingsarbetet om barns och ungas delaktighet i den sociala barnavården har spridits genom flera konferenser i Göteborg, Luleå och Stockholm. Barns rätt som anhöriga presenterades på konferenser i Jönköping och Stockholm. Arbetsmodellen Skolfam har presenterats på ett flertal seminarier och föreläsningar såsom, Riksdagens Socialutskott, Nordiskt Velfärdscenter, Socialchefsdagarna i Göteborg, Riksförbundet för förstärkt familjehemsvård, Skolverkets Resultatdialog i Jönköping, Socialtjänstkonferens i Stockholm, Universitetet i Tromsø och Socialtjänsten i

Skottland. Så även på en regional konferens i Stenungssund och för Motala kommun, Härnösands kommun, Stockholms stad, två stadsdelsnämnder i Göteborgs stad, två nämnder och skolledare i Lidköping samt samverkansgrupper i Spånga/Tensta.

Konferenser kring våld, övergrepp och trauma har genomförts i Malmö, Göteborg och Sättra Bruk. Presentationer om KIBB har genomförts i Barnhuset konferensen i Linköping, åklagarseminarium i Göteborg och på Nordiska Föreningen mot Barnmisshandel samt Omsorgssvikt på Grönland. Barnrättsdagar har genomförts i Örebro tillsammans med

Barnrättsakademin och Barnombudsmannen. För första gången genomfördes

Barnrättstorget i Almedalen tillsammans med Barnrättsakademin och Barnombudsmannen. Seminarier har genomförts i frågor såsom dödligt våld mellan föräldrar, barn som lever som papperslösa i Sverige och arbetsmodellen konflikt och försoning. Barnhuset har initierat egna seminarier på Sättra Bruk samt gett ekonomiskt stöd till andra aktörer för kunskaps och erfarenhetsutbyten inom ramen för vår verksamhet.

1.4 Att sprida kunskap från forskning och praktik genom att publicera böcker, rapporter och kommunikation på webben

Barnhuset har under 2014 uppdaterat sin webbplats och driver nu följande sajter, www.allmannabarnhuset.se, www.skolfam.se och www.barnrattsdagar.se. Under 2014 har vi även arbetat med att ta fram en ny webbplats kring sexuella övergrepp som kommer att lanseras under mars 2015.

Flera publikationer har lanserats under året bland annat inom området barns och ungas delaktighet inom den sociala barnavården, så även om barns rätt som anhöriga om att göra barn delaktiga och en forskningsrapport om skolans möjligheter att stödja barn med svåra uppväxtvillkor på landsbygd.

En digital tidslinje har publicerats för att åskådliggöra parallella processer i samhällets insatser och åtgärder i ett barns liv.

1.5 Organisation

Från och med den 1 januari 2014 utsågs ny styrelse för Stiftelsen Allmänna Barnhuset. f.d. riksdagsledamoten Anne Marie Brodén, ordförande, riksdagsledamoten Ulrika Carlsson, professor Boel Andersson Gäre, professor Anders Hjern, professor Marie Sallnäs, fd riksdagsledamoten Magnus Ehrencrona samt fd riksdagsledamoten Inger Davidson.

Den 1:a februari tillträdde Cecilia Sjölander som kanslichef.

Anne Marie Brodén
Ordförande

Cecilia Sjölander
Generalsekreterare

2. Att utveckla kunskap från forskning och praktik

2.1 KIBB, Kognitiv Integrerad Behandling vid Barnmisshandel

Barnrättskommittén lyfter fram FN-studien om våld mot barn och rekommenderar särskilt Sverige att bland annat prioritera förebyggande åtgärder samt att skapa tillgängliga och barnanpassade tjänster och metoder för rapportering om våld mot barn.¹

Barnrättskommittén konstaterar att barn som utsatts för våld eller övergrepp ofta har svårt att få den rehabilitering och den psykiska hälsovård de har rätt till. De rekommenderar att regeringen ser till att barn som utsatts för våld och övergrepp har tillgång till lämplig vård.²

2.1.1 Bakgrund

KIBB – Kognitiv Integrerad Behandling vid Barnmisshandel – är en behandlingsmodell för familjer där fysisk barnmisshandel förekommit. I Sverige har det tidigare inte erbjudits någon specialiserad form av behandling för barn som blivit fysiskt misshandlade inom familjen. Fysiskt misshandlade barn har ofta aktualiserats hos socialtjänsten vid mer än ett tillfälle. Behandlingsforskning har visat att barn behöver professionell hjälp att tala om och bearbeta de specifika händelser de varit med om. Barn som utsatts för fysisk misshandel uppvisar vanligtvis olika symtom från akut stress, posttraumatiskt stressyndrom, ångest och sömnsvårigheter och senare i livet depressioner och aggressions problematik. Barnhuset har sedan 2006 i nära samarbete med forskningen varit med och implementerat KIBB i Sverige.

KIBB projektet drivs med stöd av medel från Folkhälsomyndigheten inom ramen för särskilda satsningar för barn i riskmiljöer samt med medel från Barnhuset och pågår under tiden 2013 – 2015. Projektet ska slutrapporteras till Folkhälsomyndigheten i augusti 2015.

¹ CRC/C/SWE/CO/4/ punkt 33

² CRC/C/SWE/CO/4/ punkt 27

Projektet omfattar tre delar:

1. Utbildning och certifiering av 6 svenska utbildare i KIBB behandlingsmodell.
2. Utbildning och certifiering av behandlare i KIBB behandlingsmodell.
3. En forskningsstudie som leds av professor Carl-Göran Svedin, Linköpings universitet

2.1.2 Syfte

Syftet med KIBB projektet är att föräldrar som utsätter sina barn för fysisk misshandel upphör med våldet. Barn ska efter avslutad behandling rapportera minskad kroppslig bestraffning och mer positivt föräldraskap. Behandlingsresultaten mäts och följs upp i forskningsstudien.

Genom att utbilda svenska utbildare i KIBB behandlingsmodell och att utbilda fler KIBB behandlare sprids behandlingsmodellen och fler barn och föräldrar får hjälp. Spridningen av behandlingsmodellen i det här skedet möjliggör också att forskningsstudien får data på fler familjer.

2.1.3 Aktiviteter

Barnhuset har under 2014 startat en ny utbildningsomgång för behandlare. Utbildningen är upplagd på fyra lärandeseminarier med start i november 2014 och avslutas i september 2015. Det första och sista seminariet är gemensamt för alla deltagarna och seminarium 2 och 3 är uppdelad på två grupper och genomförs i Lund och Linköping. Under utbildningstiden får deltagarna handledning på familjer i behandling. Deltagarna förbinder sig att lämna data till forskningsstudien på familjer i behandling.

Under året har följande aktiviteter genomförts i KIBB projektet med finansiering av Folkhälsomyndigheten;

- Deltagit på Folkhälsomyndighetens nätverksträffar för projektledare/forskare.
- Upprättat en delrapport till Folkhälsomyndigheten i maj 2014.
- Ansvarat för den gemensamma projektplatsen – Project Place.
- Genomfört det avslutande utbildningsseminariet i mars 2014.
- Handlagt deltagarnas skriftliga utbildningsrapporter.
- Ansökan hos Folkhälsomyndigheten om kompletterande medel för 2015.

Lärandeseminarium 4 den 6 – 7 mars

Sista utbildningsseminariet i KIBB utbildningen ägde rum på Långholmen i Stockholm. Till seminariet sista dag bjöds deltagarnas chefer in. Syftet var att presentera erfarenheter från utbildningen och förutsättningar för den fortsatta

implementeringen.

Under året har följande aktiviteter genomförts med medel från Barnhuset:

KIBB utbildningen 2014 – 2015;

Upprättande av utbildningsplan, marknadsföring och rekrytering av deltagare till utbildningen. Upprättat avtal med utbildarna och i förekommande fall deras arbetsgivare.

Revidering av KIBB manualen och översättning av kompletterande material.

Genomfört nätverksträff för KIBB behandlare.

Utbildare och forskare har deltagit i olika sammanhang på konferenser/seminarier och presenterat KIBB, till exempel på Barnhus konferensen i Linköping, åklagarseminarium i Göteborg och på Nordiska Föreningen mot Barnmisshandel och Omsorgssvikt på Grönland.

Planeringsmöte den 29-30 september

Styrgruppsmöte och planeringsdagar på Sättra Bruk. På mötet deltog KIBB utbildarna och ansvariga forskare. Syftet var att planera utbildningen 2014 – 2015 och samarbetet mellan forskningsstudien och utbildningen.

Lärandeseminarium 1 den 12 – 14 november

Det första utbildningsseminariet i KIBB utbildningen 2014 – 2015 genomfördes på Vårdnäs stiftsgård utanför Linköping. Förutom KIBB utbildarna föreläste ansvariga för forskningsstudien; Carl-Göran Svedin, Cecilia Kjellgren, Doris Nilsson och Johanna Thulin.

Deltagarnas chefer bjöds in att delta den första utbildningsdagen.

Nätverksträff den 2 december

En nätverksträff för KIBB behandlare arrangerades i Stockholm. Syftet med nätverksträffen var att utbyta erfarenheter och fördjupning av olika teman i KIBB modellen. Exempel på frågor som diskuterades var; rekrytering och motivationsarbete, hur hantera förnekande av våldet, manuelltrogenhet och traumaberättelsen. Cecilia Kjellgren föreläste om KIBB behandling i olika kulturell kontext. 26 personer deltog på seminariet vilket var en mycket god uppslutning. Ambitionen är att Barnhuset framöver ska arrangera återkommande nätverksträffar som ett led i en kvalitetssäkring av KIBB.

Samarbete

Projektet drivs i nära samarbete med forskare vid Linköpings universitet och Linnéuniversitet i Växjö. Folkhälsoinstitutets nätverksträffar riktar sig till 16 projektledare och forskare som fått medel inom ramen för satsningen för barn i riskmiljöer.

2.1.4 Resultat

Under året har 6 KIBB utbildare certifierats av Melissa Runyon, Cares Institute, New Jersey och 17 KIBB behandlare har godkänts och certifierats.

KIBB utbildningen 2014 - 2015

Inbjudan gick ut till kommuner som behövde komplettera med fler KIBB behandlare, samt kommuner som tidigare anmält intresse. 39 deltagare från 15 olika kommuner antogs till utbildningen. Det första seminariet blev väldigt uppskattat och fick i utvärderingen 4,6 i omdöme på en 5-gradig skala.

2.2 Barn i skyddat boende och barn med skyddade personuppgifter

Barnrättskommittén rekommenderar Sverige att erbjuda systematisk och fortlöpande utbildning till alla personer som arbetar med och för barn samt att tillförsäkra att barn som upplevt våld får tillgång till fysisk och psykologisk behandling³.

2.2.1 Bakgrund

Barnhuset har under flera år arbetat med att sprida kunskap om barn som lever med skyddade personuppgifter och som upplever våld i nära relationer. Det finns fortfarande brister i hanteringen utifrån ett barnrättsperspektiv och det saknas fortfarande rutiner och kunskap hos myndigheter och verksamheter för att säkra att dessa barn får stöd. Genom ökad kunskap i olika verksamheter kan livssituationen för barn som lever med skyddade personuppgifter förbättras.

³ CRC/C/CO/punkt 28 b,e

2.2.2 Mål och syfte

Barnhusets mål under 2014 har varit att öka kunskapen och medvetenheten om barnens situation så att verksamheter bättre ska uppmärksamma och förbättra stödet till barnen. Barnhuset ska under 2014 definiera samverkansbehov med andra aktörer samt identifiera ytterligare utvecklingsbehov för att förbättra för barnen

2.2.3 Aktiviteter

Barnhuset har under 2014 genom omvärldsbevakning, konferens samt deltagande i referensgrupp spridit ökat kunskap om barnen samt identifierat fortsatta utvecklingsområden.

Barnhuset anordnade en konferens den 2 oktober på Sättra Bruk med temat Barn och ungdomar som upplever våld i nära relationer och som lever med skyddade personuppgifter. I konferensen deltog 24 deltagare.

Barnhuset har deltagit i referensgruppsmöten med Brottsoffermyndigheten utifrån deras uppdrag med framtagande av webbsidan och informationsmaterialet, Jag vill veta.

Barnhuset har deltagit i referensgruppsmöten med den Nationella samordnaren mot våld i nära relationer.

2.2.4 Resultat

Barnhuset har spridit kunskap genom att anordna en konferens med deltagare från olika verksamheter. Barnhuset har bidragit till att sprida materialet *"Jag vill veta"* på konferenser och seminarier.

Barnhuset har fortsatt identifierat brister i stödet till barnen inom förskola och skola och kommer därför fortsätta att bidra med ökad kunskap under 2015. Brister i kunskap har också identifierats inom hälso- och sjukvården.

2.3 Dödligt våld mellan föräldrar

Barnrättskommittén har rekommenderat Sverige att säkerställa bättre samarbete mellan olika tjänstesektorer som en viktig åtgärd för att stärka den psykiska hälsovården⁴

Barnrättskommittén har rekommenderat Sverige att prioritera förebyggande åtgärder samt tillgängliga och barnanpassade tjänster och metoder för rapportering om våld mot barn.⁵

2.3.1 Bakgrund

Barn som upplever dödligt våld mellan föräldrar är en extremt utsatt grupp barn. Det är också en ytterst svår situation att handlägga för de verksamheter som involveras. Barnhuset har uppmärksammat att det finns många svårigheter för verksamheter att handlägga och ge stöd på ett bra sätt för dessa barn.

2.3.2 Syfte

Barnhuset har under 2014 samlat ett antal personer från olika verksamheter med speciell kompetens i syfte att få en gemensam bild av problematiken, hur kunskapsläget ser ut idag samt identifiera vad som behöver utvecklas på kort och på lång sikt.

2.3.3 Aktiviteter

Barnhuset har i samarbete med Ericastiftelsen genomfört ett seminarium kring Dödligt våld mellan föräldrar. Deltagare med speciell kunskap inom området från olika verksamhetsområden genomförde en inventering på vad som behöver utvecklas för att förbättra för barnen på kort och lång sikt.

2.3.4 Resultat

Seminarier utmynnade i en gemensam bild av vad som behöver göras på nationell, regional och lokal nivå. Barnhuset har för avsikt att under 2015 i samarbete med Ericastiftelsen kommunicera resultatet från seminariet, Dödligt våld mellan föräldrar, till olika parter.

2.4 Krisbemötande och Krisgrupp för ungdomar som utsatts för våldtäkt

Barnrättskommittén har framfört oro över den höga frekvensen av självmord och självmordsförsök bland tonåringar.⁶

Barnrättskommittén har rekommenderat Sverige att säkerställa bättre samarbete mellan olika tjänstesektorer som en viktig åtgärd för att stärka den psykiska hälsovården.⁷

⁴ CRC/C/SWE/CO/4, punkt 50-51

⁵ CRC/C/SWE/CO/4, punkt 33

⁶ CRC/C/SWE/CO/4, punkt 21-22

Barnrättskommittén har framfört oro över den höga frekvensen av självmord och självmordsförsök bland tonåringar.⁸

Barnrättskommittén har rekommenderat Sverige att säkerställa bättre samarbete mellan olika tjänstesektorer som en viktig åtgärd för att stärka den psykiska hälsovården.⁹

2.4.1 Bakgrund

Det saknas i hög utsträckning rutiner och strukturer inom hälso- och sjukvården för stöd och krisbearbetning i den akuta krisen till ungdomar som utsatts för våldtäkt. Barnhuset har under några år beviljat utvecklingsmedel ur Stockholmsfonden till att utveckla en metod för att i den akuta krisen, möta ungdomar som utsatts för våldtäkt samt en metod för krisgrupp. Utvecklingsarbetet har skett i samarbete med BUP Traumaenhet och Ungdomsenheten på Södersjukhuset. Samtidigt har medel beviljats av Barnhuset till ett forskningsprojekt kopplat till utvecklingsprojektet för att utvärdera arbetet. Forskningsprojektet är knutet till Uppsala universitet.

2.4.2 Mål och Syfte

Barnhuset har under 2014 velat synliggöra behoven av att utveckla ett systematiskt, tvärprofessionellt mottagande i akut kris efter våldtäkt i syfte att förebygga psykisk ohälsa hos ungdomar.

2.4.3 Aktiviteter

Ett viktigt led i arbetet har varit att bidra till ökad kunskap om metoderna krisbemötande och krisgrupp i kommunal och landstingskommunal verksamhet.

Under 2014 har föreläsningar, konferens och fördjupningsutbildning genomförts för att sprida kunskap om metoderna för krisbemötande/krisgrupp i den akuta krisen samt ett tvärprofessionellt arbetssätt.

Föreläsningar

Eva Zachrisson har föreläst på konferensen Psykiska ohälsa i Stockholm om Krisbemötande för tonåringar som utsatts för våldtäkt samt på Brottsoffermyndighetens konferens i Malmö, Att möta barn och ungdomar i den svåra krisen efter svåra trauman.

I november presenterades metoden på *International Conference for Survivors of rape*, Lissabon.

⁷ CRC/C/SWE/CO/4, punkt 50-51

⁸ CRC/C/SWE/CO/4, punkt 21-22

⁹ CRC/C/SWE/CO/4, punkt 50-51

Konferens

En konferens genomfördes i Malmö den 5 mars med 44 deltagare. I konferensen föreläste Eva Zachrisson, Carin Nordenstam, Carl-Göran Svedin och Pia Jacobsson Kruse. Deltagarna kom från flera verksamheter runt om i landet till exempel Barnahus, polis, kvinnoklinik, BUP, skola, tjejjourer, ungdomsmottagning och Brottsoffermyndigheten.

Fördjupningsutbildning

Syftet med fördjupningsutbildningen är att deltagarna ska få en fördjupad kunskap om metoden krisbemötande vid akut kris samt krisgrupp. Utbildningen förväntas leda till att deltagarna kan tillämpa metoden krisbemötande. För att använda metoden krisgrupp krävs kunskap och erfarenhet av att leda grupper.

Den andra fördjupningsutbildningen i metoden krisbemötande/krisgrupp genomfördes på Sättra 12-13 maj med 12 deltagare från olika verksamheter. Utbildningsledare var Eva Zachrisson.

Rapport från forskningsprojektet

Under 2014 har en vetenskaplig artikel arbetats fram och är inskickad för publicering.

2.4.4 Resultat

Vi kan konstatera att det tar tid att förankra och implementera nya arbetssätt. Barnhusets arbete med föreläsningar, konferens och fördjupningsutbildningar har bidragit till att några regioner har visat intresse att utveckla riktlinjer och rutiner inom hälso- och sjukvården. Ett samarbete har inletts med Kompetenscentrum mot våld i nära relationer i Göteborgsregionen.

2.5 Barn i vårdnadstvister

Barnrättskommittén noterar ändringarna i föräldrabalkens bestämmelser om vårdnad, boende och umgänge men är bekymrad över att principen om barnets bästa i praktiken inte följs i tillräcklig utsträckning. Kommittén betonar också vikten av barnets rätt att komma till tals.¹⁰

Barnrättskommittén rekommenderar Sverige att erbjuda systematisk och fortlöpande utbildning till alla personer som arbetar med och för barn.¹¹

¹⁰ CRC/C/SWE/CO/4/ punkt 27-28 samt 30

¹¹ CRC/C/SWE/CO/4/, punkt 21-22

2.5.1 Bakgrund

Antalet vårdnadsärenden som leder till utredningar inom socialtjänsten och tvister i domstol har ökat markant. 2013 var det ca 7 200 barn som var föremål för socialtjänstens utredningar om vårdnad, boende eller umgänge. Det har visat sig att föräldrar som tvistar om barnen har en allt svårare problematik och barnen befinner sig i en svår och utsatt situation. Både forskning och praktik har också uppmärksammat att nuvarande arbetsmetoder och handlägningsprocesser inte är anpassade eller tillräckligt effektiva för att möta problematiken och få till hållbara lösningar med barnets bästa i fokus.

Barnhuset startade 2011 ett projekt med 6 kommuner, 2 regionförbund samt Socialstyrelsen för att förbättra situationen för barn som lever i svåra vårdnads- och umgängeskonflikter. Målgruppen var familjer med hög konfliktnivå och komplex psykosocial problematik där barnen är eller har varit aktuella både inom den sociala barnvården och i en familjerättslig utredning. Projektet avslutades 2013.

2.5.2 Syfte

Syftet med Barnhusets projekt var att förbättra situationen för barn som lever i svåra vårdnads- och umgängeskonflikter och att utveckla arbetsmetoder som på ett systematiskt och långsiktigt sätt kan stärka barnets rättigheter i beslut och åtgärder inom ramen för arbetet som rör vårdnad, boende och umgänge samt att förbättra stödet till barn och föräldrar under hela vårdnadsprocessen.

2.5.3 Aktiviteter

Ta fram en digital Tidslinje

I projektet framkom ett stort behov av en gemensam beskrivning av socialtjänstens olika utredningar och insatser för barnet. Det skulle vara värdefullt att kunna på ett enkelt och tydligt sätt åskådliggöra händelser utifrån en tidslinje. Tidslinjen kan kommuniceras med föräldrar, i samverkan med kollegor och andra aktörer till exempel domstolen.

Tidslinjen togs fram tillsammans med Familjerättsbyrån i Göteborg. Den är ett digitalt stöd som synliggör parallella processer i samhällets insatser och åtgärder i ett barns liv.

Seminarium Konflikt & Försoning den 3 december 2014

Barnhuset arrangerade tillsammans med FoU Södertörn ett seminarium för lärande och erfarenhetsutbyte om arbetsmodellen Konflikt & Försoning. Syftet var att diskutera och fördjupa några teman som är viktiga för den fortsatta implementeringen och utvecklingen av modellen. Exempel på teman var; Hur ser arbetsprocessen ut - likheter/skillnader mellan kommunerna? Tingsrättens handlägningsprocess? Samverkan och rollfördelning. Familjerättssekreterarens förändrade roll. Urvalsprocessen. Barnperspektivet i förhandlingen? Arbetsmodellen Konflikt & Försoning är ett arbetssätt som har väckt stort intresse och sprids till allt fler kommuner och tingsrätter. Annika Rejmer utvärderar modellen i svensk kontext. Utvärderingen förväntas bli klar under 2015.

På seminariet deltog 50 personer från 12 olika kommuner. Deltagarna kom främst från familjerätten och tingsrätten. Vi hade också bjudit in en domare från Trondheim, Olav Magnus Hohle, Tingrettsdommer samt Sør-Trøndelag, Tingrett där arbetsmodellen ursprungligen utvecklades.

Utvärderingsrapporten

Arbetet med att sammanfatta och färdigställa den övergripande projektrapporten har pågått under 2014.

2.5.4 Resultat

Tidslinjen publicerades för försäljning i maj 2014. Den har tyvärr fått begränsad spridning trots marknadsföring på hemsidan och på olika konferenser. Kostnaden är 3 125 kronor vilket kan ha påverkat resultatet.

Konferensen Konflikt & Försoning blev mycket uppskattad och deltagarna uttryckte ett stort behov av återkommande erfarenhetsutbyte. Helsingborgs stad tog på sig ansvaret att under 2015 arrangera nästa lärandeseminarium.

Utvärderingsrapporten kommer att publiceras i mars 2015.

2.6 BRA, Barns Rätt som Anhöriga

Barnrättskommittén rekommenderar Sverige att erbjuda systematisk och fortlöpande utbildning till alla personer som arbetar med och för barn.¹²

2.6.1 Bakgrund

Barn till en förälder med missbruk, psykisk sjukdom/funktionsnedsättning eller allvarlig sjukdom, har i flera offentliga utredningar identifierats som en riskgrupp. I januari 2010 stärktes barnets rättigheter i hälso- och sjukvårdslagen (HSL 2 g 8). Barn till en förälder som hastigt avlider inkluderas också i målgruppen. Enligt bestämmelsen är hälso- och sjukvårdens verksamheter och dess personal skyldiga att särskilt beakta barnets behov av information, råd och stöd. Anhöriga barns rättigheter framgår även av socialtjänstlag och barnkonvention. Under 2011-2014 har det gjorts flera nationella satsningar för att öka kunskapen på området och bidra till att barnen får ändamålsenligt stöd.

¹² CRC/SWE/CO/a punkt 21-22

2.6.2 Syfte

Syftet med Barnhusets arbete är att erbjuda information, råd och stöd samt öka barnets delaktighet och handlingsutrymme. Den långsiktiga målsättningen är att förebygga psykisk och fysisk ohälsa hos barnet.

Barnhuset har antagit ett övergripande mål att utveckla och sprida en modell med ett uttalat barnrättsperspektiv, som ska vara ett strukturerat och lättillgängligt stöd för personal att förverkliga intentionerna i lag och barnkonvention.

2.6.3 Aktiviteter

Barnhuset har genomfört en utbildning i BRA samtal som inletts under 2013 inom psykiatrin i Varberg som avslutades 2014.

En ny utbildningsomgång i BRA samtal genomfördes med personal från somatisk vård i Jönköping 10/3 och 26/5.

En utbildning för utbildare i BRA samtal genomfördes 27-29 augusti för 12 personer från olika verksamheter och god geografisk spridning över landet.

Under året genomfördes handledningssamtal med totalt 47 personer som utbildats i BRA samtal efter piloten.

Under 2014 har vi färdigställt utbildningsmaterialet *Guide för BRA samtal* och *Barns rätt som anhöriga. En antologi om att göra barn delaktiga*.

Information om BRA modellen och utbildningsmaterialet förmedlades på två nationella konferenser. Barnhuset genomförde en plenarföreläsning på nationell konferens om barn som anhöriga i Jönköping 6-7 okt, arrangerad av NKA, Socialstyrelsen, Linnéuniversitetet och Landstinget i Jönköping. Vi genomförde även ett seminarium under SKL:s nationella konferens Missbruks- och beroendevård i utveckling 11-12 november i Stockholm. BRA modellen presenteras även på Barnrättstorget under Almedalsveckan.

I december 2014 gjordes en överenskommelse mellan SKL och Barnhuset. SKL kommer att ge stöd till region Kronberg för att starta BRA samtalsutbildning för personal inom missbruk/beroendevården och utbildning av fyra regionala utbildare under 2015.

2.6.4 Resultat

Barnhuset har tagit fram en antologi kring BRA.

BRA samtal finns med på NKA:s hemsida som ett exempel på en metod för stöd.
<http://www.anhoriga.se/anhorigomraden/barn-som-anhoriga/intressanta-exempel/metoder-for-stod/>

Vid utvärdering och uppföljning av personal som utbildats i BRA samtal samt en utvärderingsrapport från professor Maria Eriksson visar att BRA är ett lovande utvecklingsarbete med hög grad av måluppfyllelse under piloten.

Personal som prövat BRA samtal anser att samtalsverktyget cirkeln är till hjälp att uppmärksamma barnen och tydliggör barnens behov.

Vi kan konstatera att det behövs ökat stöd i implementeringsprocessen i de olika verksamheterna för att kunna använda modellen fullt ut.

2.7 Barn som är papperslösa

Barnrättskommittén är oroad över att inte alla barn har tillgång till utbildning. Barnrättskommittén är också oroad över att papperslösa barn enbart har rätt till akut sjukvård.¹³

2.7.1 Bakgrund

Sedan juli 2013 har barn som är papperslösa i Sverige rätt att gå i skolan och få fullständig hälso- och sjukvård i Sverige. Det är oklart hur många barn som lever som papperslösa i Sverige. Barn som lever som papperslösa har en extremt osäker och utsatt situation som påverkar hela deras uppväxt. Det finns lite tillgänglig information om hur det ser ut i praktiken för barnen och hur deras rättigheter tillvaratas så som barnets rätt till identitet, fritid, lek och vila, att må bra och att skyddas från övergrepp.

2.7.2 Syfte

Stiftelsen Allmänna Barnhuset har under flera års tid lämnat bidrag till forskning för att öka kunskapen om barn som lever som papperslösa. Fokus på forskningen är barns och ungas livssituation och vi vill bidra till att öka medvetenheten om barnens situation. En övergripande målsättning är att samla och sprida aktuell kunskap från forskning och praktik kring barn som lever som papperslösa i Sverige, deras livssituation och hur deras rättigheter kan tillgodoses.

2.7.3 Aktiviteter

Barnhuset genomförde en hearing den 8 december i Stockholm. Representanter från statliga myndigheter, ideella organisationer och forskare bjöds in. Syftet var att ta del av deltagarnas kunskap, erfarenheter och diskutera vilka utmaningar Sverige står inför och vad som krävs för att barnens rättigheter ska tillgodoses.

2.7.4 Resultat

Hearingen dokumenterades och kommer att bilda underlag för Barnhusets fortsatta satsning på området under 2015.

¹³ CRC/C/SWE/CO/4 punkt 60-61

2.8 Barns och ungdomars brukarmedverkan i den sociala barnavården

Barnrättskommittén är bekymrad över att vissa barn inte känner till att det har något inflytande i frågor som deras tillvaro. Kommittén rekommenderar också Sverige att vidta åtgärder för att säkerställa att principen om barnets bästa utgör grunden i handläggningen och i alla beslut och nämner särskilt sociala myndigheterna.

Barnrättskommittén rekommenderar Sverige att vidta steg för att stärka implementeringen av Barnkonventionens artikel 12 för att säkerställa att ett barn blir lyssnad till inför beslut som påverkar barnet.¹⁴

2.8.1 Bakgrund

Barnhuset har under tiden 2010-2013 drivit ett utvecklingsprojekt i samverkan med sju FoU-regioner (Skåne, Fyrbodal, Kalmar, Västmanland, Uppsala, Dalarna och Västernorrland). Organisationen Maskrosbarn har varit en viktig samverkanspartner under hela projektet.

2.8.2 Syfte

Syftet med utvecklingsprojektet har varit att bidra till att kommuner utvecklar arbetssätt och hållbara strukturer för en ökad brukarmedverkan för barn och ungdomar i den sociala barnavården.

2.8.3 Aktiviteter

Under 2014 har aktiviteterna till största delen bestått av att avsluta utvecklingsarbetet och att sprida dess kunskap genom publicering av bok, artikel, spridningskonferenser samt föreläsningar.

FoU-kontaktpersonsträff

En träff för FoU-kontaktpersoner har genomförts i Stockholm i syfte att gemensamt planera för spridningskonferensen i mars med deltagande från FoU regionerna i seminarierna.

Bok

Boken *Barnen vill-Vågar vi* har publicerats i Barnhusets bokserie. Boken är en inspirationsbok till andra om det arbete som genomförts i projektet. Boken är skriven av projektets vetenskapliga ledare Ulf Hyvönen och Karin Alexanderson som varit cirkelledare. Organisationen Maskrosbarn medverkar även i boken med förslag och råd.

¹⁴ CRC/C/SWE/CO/punkt 29-30 samt 27-28

Konferens i Stockholm

Spridningskonferens i Stockholm genomfördes den 13 mars med 350 deltagare. I konferensen deltog plenarföreläsare från Maskrosbarn, två forskare samt Barnombudsman Fredrik Malmberg. I programmet ingick även två seminariepass där deltagare från forskningscirkelarna presenterade delar av sitt arbete.

Konferens i Göteborg

Den 20 november genomfördes en spridningskonferens i Göteborg med 140 deltagare. Konferensen ägde rum på 25 årsdagen av Sveriges ratificering av Barnkonventionen, vilket uppmärksammades på konferensen. Barnombudsman Fredrik Malmberg deltog som plenarföreläsare tillsammans med tre forskare samt ett seminariepass där deltagarna kunde ta del av resultat från forskningscirkelarna.

Seminarium Almedalen

Utvecklingsprojektet presenterades på ett välfyllt seminarium på Almedalen.

Spridning av resultat från utvecklingsprojektet

Det har varit ett mycket stort intresse för utvecklingsprojektet och Barnhuset har fått ett flertal förfrågningar om att föreläsa. Projektledarna har föreläst vid SIP online konferens på SKL 21 maj och konferens i Luleå om Barns brukarmedverkan i den sociala barnavården den 7 oktober arrangerad av FOUI Norrbotten och FoU Västerbotten med ca 100 deltagare. Projektledare har även föreläst på konferens arrangerad av Gothia. Dessutom har deltagare från regionerna samt forskare som deltagit i utvecklingsarbetet föreläst i ett flertal sammanhang.

Vetenskaplig artikel

En vetenskaplig artikel har blivit publicerad i tidskriften *Evidence & Policy; Supporting user involvement in child welfare work: a way of implementing evidence-based practice*. Författare; Karin Alexanderson, Ulf Hyvönen, Per-Åke Karlsson, Anne-Marie Larsson.

Uppföljningsdag för deltagande regioner januari 2015

Under 2014 har förberedelser genomförts för en uppföljningsdag 2015 för de FoU enheter som deltagit i utvecklingsarbetet.

2.8.4 Resultat

Konferenserna i Stockholm och i Göteborg nådde en bred målgrupp från olika verksamheter. Enkätsvaren visar på hög nöjdhet med konferensen samt mycket högt antal deltagare (98 %) som anger att de fått nya tankar, intryck och kunskap som de kan använda sig av i sitt arbete för att öka barns delaktighet.

Utvecklingsprojektet bedöms ha fått en mycket god spridning i landet.

Publikationen *Barnen vill-Vågar vi* har sålts i 671 exemplar vilket nästan når upp till det högt ställda målet (800 ex) i målplanen.

Projektet har även fått internationell spridning genom en artikel publicerad i internationell tidskrift.

3. Övriga insatser

3.1 Metodbok i förbättringsarbete

3.1.1 Bakgrund

Det saknas en vägledning i systematiskt förbättringsarbete som riktar sig till verksamheter som arbetar med barn och unga med erfarenheter och exempel från praktiken. Barnhuset har drivit frågan i samarbete med FoU i väst GR som nu med stöd av Psynk projektet fått i uppdrag att skriva en metodbok. Barnhuset har ingått i en arbetsgrupp som tagit fram underlag och material till boken.

3.1.2 Syfte

Syftet är att ta fram en metodbok som blir lättillgänglig och användbar i allt utvecklings- och förbättringsarbete som sker med fokus på barn och unga samt att boken även kommer till nytta i Barnhusets egna utvecklingsprojekt. Metodboken kommer att användas i projektet Samverkansteam.

3.1.3 Aktiviteter

Planeringsmöten med arbetsgruppen för framtagande av metodbokens upplägg och innehåll.

3.1.4 Resultat

Metodboken publicerades i december 2014 och marknadsförs på Barnhusets hemsida.

3.2 Familjecentraler

3.1.1 Bakgrund

Familjecentralen är en viktig arena för det generella förebyggande arbetet och för tidig upptäckt av barn och familjer i behov av stöd. Barnhuset har på olika sätt stöttat utvecklingen av landets familjecentraler under många år, dels genom medverkan i styrelsen för Föreningen För Familjecentraler och dels genom nationella seminarier på Sättra Bruk. Idag finns en uppbyggd organisation med regionala nätverk och regionala kontaktpersoner för att samordna arbetet och utbyta erfarenheter. Barnhuset har en gång om året arrangerat ett seminarium tillsammans med styrelsen för familjecentraler och bjudit in de regionala kontaktpersonerna.

3.1.2. Syfte

Syftet är att stärka det regionala och nationella samarbetet och främja familjecentralernas fortsatta utvecklingsarbete genom att erbjuda en mötesplats för erfarenhetsutbyte och kunskapsutveckling.

3.1.3 Aktiviteter

Seminarium den 20 – 22 augusti: Ett tema var; Hur kan Familjecentralen omsätta, följa upp och utvärdera sitt arbete med utgångspunkt från Barnkonventionen? Föreläsare och inspiratör var Susann Swärd.

Övriga frågor som diskuterades utifrån tidigare arbete var de olika professionernas roll, och ett gemensamt utvärderingsformulär som är framtagit av högskolan i Jönköping, Självvärdering – ett instrument för utvärdering.

3.1.4. Resultat

Seminariet samlade 30 personer från hela landet tillsammans med styrelsen för familjecentraler. Behovet av erfarenhetsutbyte och samordning i vissa frågor är stort och detta seminarium mycket uppskattat.

3.3 International Social Service – ISS

3.3.1 Bakgrund

ISS, www.iss-ssi.org, är en internationell, politisk och religiöst obunden, icke vinstdrivande och självständig organisation. ISS bildades 1924 för att hjälpa familjer involverade i de omfattande migrationsströmmarna från Europa som pågick i slutet av 1800-talet och början av 1900-talet. Syftet var att skydda, försvara och stödja barn och familjer som separerats över nationsgränser, oavsett ursprungsland. Organisationen består idag av ett nätverk av 17 nationella "branches" och lterade kontor samt korrespondenter i över 100 länder. Socialstyrelsen var fram till årsskiftet 1996/97 ISS-korrespondent i Sverige. Verksamheten sköttes under en period därefter av olika organisationer, bland annat BRIS och under de senaste åren har Socialdepartementet hjälpt ISS med kontakter till kommunerna.

Från och med hösten 2012 har Stiftelsen Allmänna Barnhuset tillfälligtvis, med stöd av ISS kontoret i Berlin, tagit ansvar för ärenden som kommer via ISS. Barnhuset har inte gått ut med någon information till svenska myndigheter om möjligheten att få hjälp via ISS eftersom det saknas ett formellt beslut om vilken organisation eller myndighet som permanent ska inneha rollen som ISS korrespondent i Sverige.

3.3.2 Syfte

Rollen som ISS-korrespondent innebär att lotsa förfrågningar och handlingar till rätt myndighet i Sverige som har i uppgift att handlägga ärendet. Myndigheten fattar beslut om hur ärendet ska handläggas och återkopplar uppgifterna tillbaks till ISS-korrespondenten som i sin tur vidarebefordrar uppgifterna till ISS korrespondenten i respektive land. Syftet är att underlätta myndigheters handläggning av ärenden som rör barn med vårdnadshavare i olika länder. De flesta ärenden handlar om familjerättsliga konflikter, barn som är omhändertagna och oro för att barn far illa.

3.3.3 Aktiviteter

Barnhuset har under 2014 handlagt 15 ärenden varav 1 ärende från Sverige till Schweiz. Samverkan i några ärenden har skett med UD och Socialstyrelsen samt alla 15 kommuner som blivit involverade i ISS förfrågningarna.

3.3.4 Resultat

Vad arbetet resulterat i varierar beroende på vilket ärende det gäller. Barnhuset får inte heller alltid återkoppling på hur handläggningen i ärendet gått vidare.

3.4 Remissyttrande

Barnhuset har under 2014 lämnat följande remissyttrande;

- Skydd av personuppgifter för hotade och förföljda personer, Ds 2013:47
- Boende utanför det egna hemmet – placeringsformer för barn och unga, SOU 2014:3
- Samordnat ansvar för vissa familjefrågor, S2014/3313/FST
- Att vilja se, att vilja veta och att våga fråga. Vägledning för att öka förutsättningarna att upptäcka våldsutsatthet, Dnr 31070/2012
- Delaktighet och rättssäkerhet vid psykiatrisk tvångsvård, Ds 2014: 28

4. Forskning

Barnhuset beviljar forskningsanslag till barn i samhällsvård, barn i riskmiljöer och barn med särskilda behov på grund av social utsatthet. Projekten ska ha ett tydligt barnperspektiv. Forskning med måttlig tidsmässig och ekonomisk omfattning prioriteras samt projekt vars resultat kommer till nytta för praktiken. Forskningsansökningarna bereds av den arbetsgrupp som utsetts av styrelsen tillsammans med Barnhuset. Ansökningsförfarandet och bedömningarna sker med stöd av Barnhusets dataprogram för forskningsstöd och i enlighet med de riktlinjer och kriterier som Barnhusets styrelse antagit. Barnhuset arbetar aktivt med att på olika sätt sprida kunskap från de projekt som tilldelats medel. Detta görs genom att anordna konferenser, seminarier och publicera forskningsrapporter i vår bokserie.

Barnhuset har under år 2014 upphandlat och infört nytt ansökningssystem för forskningsansökningar. Arbetsprocessen vad gäller bedömning av forskningsansökningar har utvärderats av bedömningsgruppen och en plan om att utveckla en databas för inkomna forskningsrapporter har påbörjats.

4.1 Inkomna rapporter från forskningsprojekt

Nedan följer en sammanställning över rapporter som inkommit under 2014 från tidigare beviljade forskningsprojekt.

Psykosocialt omhändertagande av barn inom barnhälsovården. En journalstudie av familjehemsplacerade barn i Malmö

Författare: Marie Köhler, verksamhetschef och barnhälsovårdsöverläkare, Kunskapscentrum för barnhälsovård, Region Skåne

Projektets namn: Hur uppmärksammas sociala förhållanden och psykosocial hälsa i barnhälsovården? En journalstudie av omhändertagna barn

Flickor som döms för brott

Författare: Hanna Ginner Hau, fil.dr, Psykologiska institutionen, Stockholms universitet

Projektets namn: Flickor som döms för brott – Vilka är dom? Hur hamnade dom där? Vad kan vi göra för att de inte ska komma tillbaka?

Två vetenskapliga artiklar kommer att inom kort skickas till vetenskapliga tidskrifter och ytterligare en är planerad att skrivas. Minst en av artiklarna kommer att ingå i en sammanläggningsavhandling för vilken disputation planeras till hösten 2015.

Disconnection and Dislocation: Relationships and Belonging in Unstable

Foster and Institutional Care

Författare: Viktoria Skoog, FoU Västernorrland, Härnösand

Projektets namn: Upplevelsen av sammanbrott vid samhällsvård för barn.

Projektet har tidigare redovisats i form av en avhandling. Detta är ytterligare en redovisning i form av en artikel publicerad i British Journal of Social Work Advance Access published April 10, 2014.

Filmen "Lyssna på mig"

Förutom avrapportering tidigare med vetenskapliga artiklar och avhandlingen har filmen "Lyssna på barnen" producerats baserad på resultat i avhandlingen. Den finns på YouTube under namnet "Lyssna på barnen" samt på FoU Västernorrlands hemsida <http://kfvn.se/barn-i-samhallsvard.html>.

Barns och ungas erfarenheter av växelvis boende – en studie om barns och ungas egna uppfattningar om att växa upp i två hem (slutrapport)

Författare: Rakel Berman, Institutionen för socialt arbete, Göteborgs universitet

Projektets namn: Barns och ungas erfarenheter av växelvis boende – en studie om barns och ungas egna uppfattningar om att växa upp i två hem

Rapporten är en slutrapport skriven för Barnhuset. Projektet kommer att ingå i en sammanläggningsavhandling i socialt arbete vid Göteborgs universitet, och kommer även att rapporteras i form av vetenskapliga artiklar i svenska samt internationella tidskrifter.

Långsiktiga resultat av kontaktperson/familj för äldre barn: En personorienterad ansats (rapport).
Effectiveness of Sweden's Contact Family/Person Program for Older Children

Research on Social Work Practice

Lars Brännström, Bo Vinnerljung and Anders Hjern, (artikel)

Författare: Lars Brännström och Bo Vinnerljung, Institutionen för socialt arbete, Stockholms universitet

Projektets namn: Långsiktiga resultat av kontaktperson/familj för äldre barn: En personorienterad ansats

Rapporten är dels en rapport från Socialhögskolan och dels en vetenskaplig artikel publicerad i tidskriften Research on Social Work Practice.

Känslomässig tillgänglighet hos traumatiserade flyktingfamiljer

Anknytningsbaserat behandlingsprogram för späd- och småbarn till traumatiserade flyktingföräldrar med PTSD

Författare: Monica Brendler Lindqvist, Atia Daud, Johanna Hermansson, Institutionen för kvinnors och barns hälsa, Karolinska institutet samt Röda Korsets Center för torterade flyktingar

Projektets namn: Anknytningsbaserat behandlingsprogram för späd- och småbarn till traumatiserade flyktingföräldrar

Spädbarnsproblem – en uppföljningsstudie

Författare: Björn Salomonsson och Majlis Winberg Salomonsson

Projektets namn: Spädbarnsproblem – en uppföljningsstudie

Asking Routinely About Intimate Partner Violence in a Child and Adolescent Psychiatric Clinic: A Qualitative Study (artikel)

Författare: Ole Hultmann & Johan Möller & Silje M. Ormhaug & Anders Broberg

Projektets namn: Våld i nära relationer bland familjer som söker barn- och ungdomspsykiatrisk öppenvård: Förekomst och behandlares erfarenheter med att identifiera våldet

Projektet är redan avrapporterat. Detta är en vetenskaplig artikel publicerad i Journal Fam Violence.

4.2 Forskningsprojekt som beviljats medel

Under verksamhetsåret inkom 58 ansökningar om forskningsmedel. Barnhuset har avsatt 3,8 miljoner att fördela. Till detta tillkommer 100 000 kr som fördelas ur Stockholmsfonden 3 900 000 kr. Av årets ansökningar har femton beviljats medel varav två har beviljats planeringsanslag med 100 000 kr vardera i avsikt att återkomma med en mer utvecklad ansökan. Ett av de projekt som beviljats planeringsanslag har beviljats medel ur Stockholmsfonden med 100 000 kr.

Den sammanlagda summa som fördelats uppgår till 3 900 000 kr.

Föräldrastöd för samhällsvårdade barns hälsa

Lisbeth Eriksson, FoU-chef, universitetslektor, FoU-Nordväst/Linköpings universitet

Lyssna på mig! Utvärdering av en ny intervjumetod för att öka yngre barns delaktighet

Anna Sarkadi, docent, forskargrupsledare, Institutionen för kvinnors och barns hälsa, Uppsala universitet, Uppsala

Utvärdering av stödgrupp för föräldrar med barn i samhällsvård (fokus på föräldrar med kognitiva svårigheter)

Gunnel Janeslätt, med. dr, SUF Kunskapscentrum, Uppsala

Hemma-hos-insats för barnfamiljer – förekomst, variation och innebörd

Ann-Sofie Bergman, fil.dr i socialt arbete, lektor, Institutionen för socialt arbete, Linnéuniversitetet, Växjö

Våld mellan föräldrar med dödlig utgång. En studie om socialsekreterares bedömningar och argument kring olika rättsliga handlingsalternativ och barns behov

Lina Ponnert, fil. dr i socialt arbete, Socialhögskolan, Lunds universitet, Lund

En politik för barns bästa eller familjepolitik? Målkonflikter i socialtjänstens arbete med utsatta barn

Maria Heimer, fil.dr, Statsvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet

Mor- och farföräldrars respons på våld i nära relationer. Barns erfarenheter och perspektiv

Linn Sandberg, fil.dr, post doc, ISV/Socialt arbete, Linköpings universitet, Norrköping

Planerade byten av vårdmiljöer är instabilitet i samhällsvård för barn som initieras av socialtjänsten

Viktoria Skoog, fil.dr. i socialt arbete, FoU Västernorrland, Härnösand

Samhällsvårdade ungas känsla av tillhörighet och tillgång till stödjande resurser vid övergången till vuxenliv – en studie av unga som familjehemplacerades i tonåren

Lena Hedin, fil.dr i socialt arbete, lektor, Institutionen för juridik, psykologi och socialt arbete, Örebro universitet, Örebro

Mobbning och utanförskap bland unga i samhällsvård – en intervjustudie av de ungas upplevelser och erfarenheter

Hélène Lagerlöf, fil.dr, universitetslektor, Institutionen för socialt arbete, Stockholms universitet, Stockholm

Utveckling av instrument för att kunna identifiera och stödja barn som har omsorgsansvar i sin familj

Ulrika Järkestig Berggren, fil.dr, lektor i socialt arbete, Institutionen för socialt arbete, Linnéuniversitetet, Växjö

Vårdnadsöverflyttning för barn och unga i familjehem

Ingrid Höjer, professor, Institutionen för socialt arbete, Göteborgs universitet, Göteborg

Ekonomisk utsatthet bland barn till föräldrar med kognitiva svårigheter

Elisabet Näsman, professor, Sociologiska institutionen, Uppsala universitet, Uppsala

4.3 Forskningsprojekt som beviljats planeringsanslag

Barn som växer upp med våld i nära relationer – En kartläggning av upptäckt och åtgärder inom barnhälsovården

Lene Lindberg, leg psykolog, docent, Institutionen för folkhälsovetenskap Karolinska institutet, Stockholm

YAP i Botkyrka

Helena Wiklund, socionom, projektledare, Stöd- och utvecklingsenheten, Socialförvaltningen, Botkyrka kommun

5. Att sprida kunskap från forskning och praktik genom Kongress, Konferenser och Seminarier

5.1 Stiftelsen Allmänna Barnhusets Stora Pris 2014

Under året har Barnhuset utvärderat tidigare års utdelningar av Stora Priset. Som ett resultat har Barnhuset beslutat att dela ut Stora Priset på Barnrättsdagarna 2015.

5.2 Barnrättsdagarna

5.2.1 Bakgrund

Barnrättsdagarna är en ledande mötesplats för alla som arbetar med barnrättsfrågor. Bakom denna satsning står, förutom Barnhuset, Barnrättsakademin och Barnombudsmannen. Det huvudsakliga syftet är att via tematiserade årliga konferenser sprida kunskap och inspirera till ett fördjupat arbete med att genomföra barnkonventionen.

Barnrättsdagarna är en kongress där Barnhuset sprider kunskap om barn i utsatta livssituationer från forskning, praktik och utvecklingsprojekt inom ramen för Barnhusets verksamhet.

5.2.2 Aktivitet

Tema för 2014 års Barnrättsdagar var Psykisk ohälsa bland barn och unga. Arbetet med kongressen pågår under hela året och utgörs av utvärdering av genomförd kongress, planering av nästa års kongress; innehåll, form, genomförande, administration, marknadsföring samt kontinuerlig uppdatering av hemsidan www.barnrattsdagarna.se. Arbetet för 2015 års barnrättsdagar påbörjades genom att temat Kränkande behandling och diskriminering sattes. Programmet för 2015 arbetades fram och marknadsföringen inleddes.

5.2.3 Resultat

Barnrättsdagarna 2014 samlade 821 deltagare, huvudsakligen personer som arbetar i verksamheter som rör barn. Kongressens syfte var att sprida kunskap och verktyg inom temat psykisk ohälsa bland barn och unga. Deltagarna skulle få en tydlig bild av hur barn som drabbas av psykisk ohälsa upplever sin situation, få ny kunskap, idéer och metoder om hur de kan förverkliga rättigheterna för barn som är i riskzon att drabbas eller har drabbats av psykisk ohälsa. Så även hur man kan arbeta hälsofrämjande och förebyggande med psykisk ohälsa bland barn och unga och veta hur man kan hantera situationer när ett barn uppvisar tecken att må psykiskt dåligt.

Sammanfattningar från föreläsningarna och seminarierna, bilder, citat och presentationer publicerades löpande under hela kongressen på Barnrättsdagarnas webbplats. Under själva konferensen hade webbsidan 876 respektive 887 besökare. Under april månad hade sidan 3 414 unika besök.

84 procent av deltagarna som besvarade enkäten efter Barnrättsdagarna var helt eller mycket nöjda med Barnrättsdagarna 2014 som helhet. 77 procent av de deltagare anser att de fått med sig ny kunskap om hur de kan arbeta för att förverkliga barns och ungas rätt till bästa möjliga psykiska hälsa. 86 procent av de svarande anger att de kommer att rekommendera andra att anmäla sig till Barnrättsdagarna 2015.

5.3 Barnrättstorget

5.3.1 Bakgrund

Barnrättstorget är en plats för kunskapsspridning och kunskapsutbyte om barnrättsfrågor i Almedalen. Genom att samla myndigheter och andra viktiga aktörer på samma plats får besökare lättare att hitta barnrättsfrågorna i Almedalen och det bidrar till att hålla nere kostnaderna för allas medverkan i Almedalen.

5.3.2 Aktivitet

Barnrättstorget hölls i Gotlands konstmuseum och var öppet för besökare från den 30 juni till den 4 juli. Stiftelsen Allmänna Barnhuset medverkade 2014 för första gången som en av arrangörerna till Barnrättstorget tillsammans med Barnombudsmannen och Barnrättsakademien. Förutom värdskapet på Barnrättstorget arrangerade Barnhuset tre egna seminarier med målet att sprida kunskap om Skolfam, Barns och ungas brukarmedverkan i den sociala barnavården och BRA samtal.

5.3.3 Resultat

Barnrättstorget lockade totalt 1034 seminariebesökare till de sammanlagt 28 seminarier som hölls under de fyra och en halv dag som Barnrättstorget höll öppet. Många, såväl arrangörer

som besökare har sagt sig vara mycket nöjda med seminarierna, lokalen och platsen. Barnhusets egna seminarier var välbesökta.

5.4 Nordiska Barnavårdskongressen

5.4.1 Bakgrund

Stiftelsen Allmänna Barnhuset är sedan 1965 svensk sektion av Nordisk sammanslutning för barnavård och ungdomsskydd. Sammanslutningen bildades i Lund 1919 och har till huvuduppgift att anordna Nordiska Barnavårdskongresser, NBK, vart tredje år.

NBK är ett långvarigt nordiskt samarbete med organisationer från varje nordiskt land där Barnhuset är svensk huvudman. Syftet är att sprida kunskap från de olika nordiska länderna om forskning och utveckling inom det sociala barnavårdsområdet för att lära av varandra.

Finland tog över värdskapet från Sverige 2012 och är arrangör för nästa kongress som äger rum i Åbo 26 – 28 augusti 2015.

5.4.2 Aktiviteter

Under 2014 har förberedelser och planering av de svenska bidragen ägt rum. Marknadsföring av kongressen har skett via hemsidor, mejlutskick och på konferenser.

Planeringsmöte i Helsingfors den 1 – 2 april

Tema för kongressen fastställdes till *Barnets bästa i ett nordiskt perspektiv – goda exempel och utmaningar*. Sverige åtog sig att planera för

1 plenarföreläsning, 3 workshops och att medverka i 4 nordiska workshops.

5.4.3 Resultat

Tema och program har tillsammans med övrigs länders programkommittéer fastställts under året. Alla svenska bidrag är klara och underlag i form av föreläsarpresentationer och abstracts har levererats till Finland. Sverige bidrar med 1 plenarföreläsning och medverkar i en nordisk plenarföreläsning samt ansvarar för 3 workshops och medverkar i 5 nordiska workshops. På den gemensamma hemsidan www.nordiskabarnavardskongressen.org finns program och möjlighet att anmäla sig.

5.5 Små barn och Trauma

5.5.1 Bakgrund

Ett återkommande område som lyfts upp av praktiker till Barnhuset är behovet av mer kunskap för att bättre kunna uppmärksamma, identifiera och upptäcka små barn som lever i utsatta livssituationer. Barnrättskommittén rekommenderar Sverige att regelbundet utbilda personal vid förskolor och institutioner att förstå tecken på omsorgsbrist, utveckla program för att förebygga och behandla våld i nära relationer, samt tillförsäkra att barn som upplever våld i nära relationer får adekvat somatisk och psykologisk behandling¹⁵

I syfte att öka kunskapen om små barn och trauma utifrån ny kunskap om trauma och anknytning genomförde Barnhuset 2013 en konferens i Stockholm. Föreläsare var Dag Nordanger, professor, Norge, Kjerstin Almqvist, professor, Karlstad och Anna Norlén, rektor och verksamhetschef, Ericastiftelsen. Målgrupp för konferensen var personal vid alla verksamheter som träffar små barn. Konferensen var mycket efterfrågad med mycket högt deltagarantal och hög nöjdhet i enkätsvaren. Konferensen nådde en mycket bred målgrupp med deltagare från olika verksamheter som träffar små barn.

Barnhuset fick efter Stockholmskonferensen ett flertal förfrågningar om att anordna en liknande konferens i Göteborg.

5.5.2 Syfte

Att öka kunskapen hos verksamheter om hur små barn påverkas av ständiga trauman utifrån ny forskning och anknytning för att förbättra för barnen.

5.5.3 Aktiviteter

Under året har Barnhuset bidragit till ökad kunskap genom att anordna konferenser.

Konferens i Göteborg

Under året har planering genomförts samt inbjudan skickats ut för en konferens i Göteborg. Den 7 maj ägde konferensen rum i Göteborg med samma föreläsare som ovan, men ett lite förändrat upplägg. I konferensen deltog 334 deltagare.

Konferens i Sundsvall

Under året har ett arbete med planering av en konferens i Sundsvall inletts med samma innehåll och föreläsare som tidigare konferenser. En inbjudan har skickats ut och anmälan öppnats.

¹⁵ CRC/C/SWE/CO/4, punkt 28 b,c,e

5.5.4 Resultat

Konferensen i Göteborg var mycket populär. Vi nådde en mycket bred målgrupp med representation från många olika verksamheter. Enkäten visade på mycket hög uppskattning av konferensen som helhet och en hög nöjdhet med att konferensen bidragit till ökad kunskap och också en ökad förståelse som var användbar i det praktiska arbetet.

5.6 Socialtjänst för utsatta barn

5.6.1 Bakgrund

Att i sprida kunskap med utgångspunkt från erfarenheter som gjorts i ett projekt som Barnhuset varit delaktig i och som genomförts av åtta kommuner i Uppsala län 2008-2012, för att komma till rätta med problemet med hög personalomsättning bland barnavårdshandläggare.

5.6.2 Syfte

Att i samarbete med SSR och regionförbundet i Uppsala genomföra den tredje och sista spridningskonferensen i Gävle den 18 mars. Att summera erfarenheterna och formulera ett förslag om eventuell fortsättning eller avslutning av kunskapsspridningen och Barnhusets satsning.

5.6.3 Aktiviteter

En spridningskonferens i Gävle 18 mars, i samarbete med SSR och Region Gävleborg.

5.6.4 Resultat

Genomförd konferens. Diskussioner om fortsatt samarbete för att bidra till pågående nationella satsningar för att förbättra situationen i den sociala barnavården.

5.7 Sättra Seminarier

Nedan presenteras seminarier och konferenser som Barnhuset har initierat eller samarbetet med andra aktörer kring

5.7.1 A-seminarier Sättra

Seminarier som är initierade och genomförda i Barnhusets egen regi

<i>Datum</i>	<i>Ämne</i>	<i>Samverkan</i>
20-21/1	Barnläkarna	
5 -7/2	Mottagandet av ensamkommande barn - Hur kan FoU bidra till kunskapsutveckling och en förbättrad situation för barnen?	Socialtjänstens FoU- enheter
20-21/2	Styrgruppsmöte Skolfam	
13-14/3	Skolfam – operativa teamens nätverksmöte	
19-20/3	Forskarmöte Barnhälsovård	
20-21/3	Skolfam – operativa teamens nätverksmöte	
12-13/5	Krisbemötande/Krisgrupp för tonåringar som blivit utsatta för våldtäkt Fördjupningsutbildning	
20-22/8	Regionala kontaktpersoner vid Familjecentralerna	Föreningen för Familjecentraler
27-29/8	Ledarutbildning i BRA samtal	
8-9/9	Internkonferens Socialdepartementet	
11-12/9	Barn som far illa	Akademiska Barnsjukhuset, Uppsala
2/10	Barn och ungdomar som upplever dödligt våld i nära relationer och som lever med skyddade personuppgifter	
5-7/11	Skolfam	
25-26/11	Barnhälsovården	Uppsala universitet
1-2/12	Dödligt våld - vad behöver vi göra kortsiktigt och långsiktigt för att förbättra för barnen?	Ericastiftelsen

5.7.2 B-seminarier Sätra

Seminarier som är initierade av någon annan huvudman kring ett ämne som tillhör Barnhusets verksamhetsområde och genomförda med ekonomiskt stöd från Barnhuset

<i>Datum</i>	<i>Ämne</i>	<i>Samverkan</i>
23-25/1		Skolläkarna Svenska Skolläkarföreningen
24-26/1		Skolsköterskorna Riksföreningen för Skolsköterskor
3-4/2 Trygghetscirkeln		COS-P Örebro läns landsting
5-7/3		Rikskriscentrum framtidsvision 2014 Manscentrum Stockholm
22-24/5	Läsutveckling	Intresseorganisation Läsutveckling
25-26/8	Barn och ungdomsvetenskap	Högskolan Väst och Göteborgs universitet
6-7/10	Planerings/utvecklingsdagar för klinikledning	BUP, Södra Älvsborgs sjukhus
11-14/11	Identity Development in Perspective	Göteborgs universitet
26-28/11	Att se barnen i behandlingsarbetet mot våld i nära relationer	Rikskriscentrum, Lund

6. Att sprida kunskap från forskning och praktik genom att publicera böcker, rapporter och kommunikation på webbplatsen

6.1 Böcker

6.1.1 Barnen vill – Vågar vi? Barns och ungdomars brukarmedverkan i den sociala barnavården

Författare; Ulf Hyvönen, fil.dr., FOUI Norrbotten och Karin Alexanderson, fil.dr., Sociologiska institutionen, Uppsala universitet

Det är en inspirationsbok om det utvecklingsprojekt som Barnhuset genomförde tillsammans med sju FoU-regioner (Skåne, Fyrbodal, Kalmar, Västmanland, Uppsala, Dalarna och Västernorrland) under 2010-2013.

6.1.2 Skolans möjligheter att stödja barn med svåra uppväxtvillkor på landsbygd – en studie i professionalitet och medmänsklighet

Författare; Margarets Hydén, professor, Linköpings universitet och Monica Johansson, FoU-strateg, FoU Skaraborg.

Rapporten har tryckts i digitaltryck och finns för nedladdning på Barnhusets hemsida. Rapporten bygger på en studie genomförd vid Linköpings universitet. Författarna har samlat lärare och skolpersonal vid tre landsortsskolor med elever i årskurs F-6 och diskuterat med dem i form av fokusgrupper. Syftet var att ge möjlighet för lärare och skolpersonal att dela och jämföra sina erfarenheter om barn som upplever våld i hemmet för att få mer kunskap om hur lärare agerar.

6.1.3 Tidslinjen

Tidslinjen har tagits fram i samarbete mellan Barnhuset och Familjerättsbyrån i Göteborg. Med hjälp av Tidslinjen kan man åskådliggöra parallella handlägningsprocesser och

synliggöra vilka insatser och andra åtgärder som barnet och familjen varit med om under en avgränsad tidsperiod.

6.1.4 Barns rätt som anhöriga - En antologi om att göra barn delaktiga

Författare; Elisabet Näsman, professor i sociologi, Maria Eriksson, professor i socialt arbete, Pernilla Leviner, doktor i offentlig rätt och Åsa Landberg, leg. psykolog och leg. psykoterapeut.

Antologin har kommit till inom ramen för Stiftelsen Allmänna Barnhusets utvecklingsarbete BRA, Barns Rätt som Anhöriga. Maria Eriksson, professor i socialt arbete, skriver om vad barn och personal tycker när de prövat BRA modellen. Elisabet Näsman, professor i sociologi, analyserar vad ett delaktighetsperspektiv som rör barn och ungdomar kan innebära. Pernilla Leviner, doktor i offentlig rätt, ger ett rättsligt perspektiv på barnets delaktighet. Slutligen ger Åsa Landberg, psykolog och psykoterapeut, exempel på vad som kan vara viktigt i bemötandet för den som ska samtala med anhöriga barn.

6.2 Webben

Webbplatsen är en av Barnhusets främsta kanaler för att kommunicera med våra målgrupper. Det är viktigt att Barnhuset har en välfungerande och tydlig webbplats som förmedlar intressant och korrekt information om Barnhusets verksamhet. För att nå upp till de ständigt ökade kraven på lättillgängliga webbplatser har Barnhuset arbetat fram en ny webbplats tillsammans med webbyrån Triggerfish. Den nya webbplatsen lanserades den 8 april 2014. För att underlätta för Barnhusets personal och besökarna på webbplatsen har flera nya funktioner adderats för att förenkla försäljningen av böcker samt anmälningar till konferenser. Tillalet på webbplatsen har ändrats till att den ska förmedla känslan av Barnhuset som en kompetent aktör, som arbetar i framkant av barnrättsområdet och som står för den senaste kunskapen inom området. Barnhuset ska även uppfattas som modern i tiden samtidigt som webbplatsen ska förmedla glädje.

En stor del av årets arbete har fokuserat på att öka kännedomen om att Barnhusets webbplats är fylld med lättillgänglig information. Detta har vi gjort genom att driva trafik till den nya webbplatsen genom att använda alla kanaler som finns tillgängliga för Barnhuset så som nyhetsbrev, Facebook och Twitter.

6.2.1 Resultat

Från den 8 april då webbplatsen lanserades till den 31 december har vi haft 20 351 unika besökare på webbplatsen som tillsammans har tittat på 100 852 sidor och laddat ner 3 078 PDF: er av Barnhusets böcker.

7. Samverkan och Nätverk med andra aktörer

7.1 Socialstyrelsen

Barnhuset har deltagit i referensgrupp och samverkat i Socialstyrelsens uppdrag kring; Barns delaktighet i utredningar om vårdnad boende och umgänge.

Redovisades i december 2014.

Kartläggning av samarbetssamtal – socialnämndens arbete med samarbetssamtal i samband med föräldrars separation. Uppdraget påbörjades maj 2014 och ska redovisas december 2015.

7.3 Brottsoffermyndigheten

Barnhuset har under året deltagit i två samrådsmöten som Brottsoffermyndigheten bjudit in till utifrån sitt regeringsuppdrag att ta fram informationsmaterial till barn och ungdomar från fyra år och uppåt som utsatts för brott. Informationen består av en webbsida, Jag vill veta, broschyrer och en bok för små barn. Webbsidan lanserades under året och Barnhuset har aktivt varit med och spridit materialet.

7.4 Länsstyrelsen i Stockholm

Barnhuset har deltagit i samverkan kring handlingsplanen för skydd av barn mot människohandel, exploatering och sexuella övergrepp (Skr.2013/14:91)

Syftet har varit att samråda med myndigheter som fått uppdrag i regeringens handlingsplan. Vi har tillsammans på effektivt sätt samordnat våra insatser inom ramarna för våra uppdrag och sätt över hur befintlig kunskap och kompetens bäst kan implementeras i arbetet mot exploatering av barn.

7.5 Barnombudsmannen och Barnrättsakademien

Barnhuset har samverkat med Barnombudsmannen och Barnrättsakademien i genomförande av Barnrättsdagar i Örebro samt Barnrättstorget i Almedalen.

7.6 Nationellt nätverk för socialtjänsten FoU-enheter som arbetar med barn och ungdomsfrågor

Barnhuset driver ett nationellt nätverk för socialtjänstens FoU-enheter som arbetar med barn och ungdomsfrågor. I januari 2014 genomfördes ett seminarium kring mottagande av ensamkommande barn – Hur kan FoU bidra till kunskapsutveckling och en förbättras situation för barnen?

Under året har även förberedande planering samt inbjudan gått ut till seminarium i januari 2015. Tema kommer att vara *Hur kan FoU-enheterna stödja kommuner att utveckla arbetssätt och hållbara strukturer för att öka barns och ungdomars delaktighet?*

7.7 Myndighetsnätverk Skolfam

Barnhuset driver ett myndighetsnätverk inom ramen för Skolfam där företrädare för Skolverket, Socialstyrelsen, SKL, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Inspektionen för vård och omsorg, samt Socialdepartementet finns med.

7.8 Rädda Barnen

Barnhuset har deltagit i referensgrupp för projektet – Ett fredat rum 2014-2016. Projektet riktar sig till barn som uppvisar symptom på psykisk ohälsa, i samband med föräldrars konflikt vid separation. Barnen erbjuds vid behov en egen kontakt för stöd och behandling.

8. Studiebesök

8.1 Internationella besök på Barnhuset

Den 12 februari tog Barnhuset emot ett besök av sjuksköterskor och socialarbetare från Singapore som var i Sverige på studiebesök under en längre period för att besöka olika verksamheter.

9. Barnhusets deltagande i styrelser och utredningar

9.1 Stiftelsen Karin och Ernst August Bångs Minne

Barnhuset har en plats som ledamot i styrelsen för Stiftelsen Karin och Ernst August Bångs Minne. Stiftelsen har som ändamål att varje år dela ut bidrag till föreningar och organisationer med social inriktning som främst stödjer social utveckling och fostran av barn och unga upp till 18 år. Cecilia Sjölander valdes in som ny ledamot i september månad.

9.2 Centralförbundet för socialt arbete

Barnhuset är ledamot i styrelsen för Centralförbundet för socialt arbete. Cecilia Sjölander valdes in som ny ledamot i maj månad.

9.3 Barnrättighetsutredningen S 2013:08

Barnhuset har deltagit i referensgrupp till Barnrättighetsutredningen.

10. Regeringsmedel

10.1 Nationell kartläggning unga, sex och internet

10.1.1 Bakgrund

Regeringen beviljade Stiftelsen Allmänna Barnhuset den 20 februari 2014 (S2013/8825/FST) i enlighet med stiftelsens ansökan om medel för att genomföra en studie för att samla ihop kunskap om ungdomars sexualitet, erfarenheter av övergrepp, sexuell exploatering och sexuell exponering via digitala medier.

10.1.2 Syfte

Att genomföra en tredje studie för att studera utvecklingen över tid hos ungdomar vad gäller sexuella övergrepp och sexuell exploatering. Linköpings universitet (Avdelningen för barn- och ungdomspsykiatri/IKE) kommer att ha huvudansvaret för att genomföra denna studie.

10.1.3 Aktiviteter

Under året har Barnhuset skrivit avtal med Linköpings universitet och samverkat med dem under hela processen. Linköpings universitet har genomfört en etisk prövning inför studien. Så även stått för förberedelser av studien genom samråd med MCUF, Folkhälsomyndigheten och SCB. Barnhuset har upphandlat SCB för uppdraget att göra själva datainsamlingen via ett nationellt representativt urval av elever i årskurs 3 i gymnasieskolan.

Linköpings universitet har förberett databearbetning och analyser och tillsammans med Barnhuset gått in med ny ansökan om mer medel för rapportskrivning och spridning av resultat under 2015.

10.1.4 Resultat

I december levererades datafiler från SCB till Linköpings universitet för databearbetning och analys. Regeringen beviljade i december Barnhuset 1 500 000 kronor för rapportskrivning och spridning 2015.

10.2 Informationsinsats om sexuella övergrepp på barn

10.2.1 Bakgrund

Regeringen beviljade Stiftelsen Allmänna Barnhuset 500 000 kronor för 2014 för att i enlighet med Barnhusets ansökan genomföra en informationsinsats om möjligheterna att minska riskerna för sexuella övergrepp mot barn. Enligt ansökan ska Barnhuset bland annat använda sig av det material som Europarådet tagit fram för kampanjen One in five anpassat till svenska förhållanden. Projektet ska slutredovisas 31 mars 2015.

Bidraget till Barnhuset ingår i regeringens handlingsplan mot människohandel av barn, sexuell exploatering av barn och sexuella övergrepp mot barn, som en av åtgärderna för att genom ökad kunskap förebygga, reducera och minska riskerna för att barn faller offer för sexuella övergrepp.¹⁶

Europarådets kampanj One in five ¹⁷ är tänkt som ett stöd för medlemsländerna att genomföra vissa bestämmelser i Lanzarotekonventionen, Europarådets konvention mot sexuell exploatering och sexuella övergrepp och sexuella övergrepp mot barn.

Europarådet beräknar att ett av fem barn i Europa utsätts för övergrepp under uppväxten. Ett huvudbudskap i kampanjen är att stärka barn (empowering children) så att de kan skydda sig mot övergrepp. Att stärka barn innebär inte att man gör dem ensamt ansvariga för att skydda sig själva. Det är vuxna som bär huvudansvaret för att skydda barn mot sexuellt våld. Även om det är viktigt att barn kan skydda sig själva är det långt ifrån tillräckligt.

10.2.2 Syfte

Barnhuset ska öka kunskapen hos föräldrar, pedagoger och andra vuxna som kommer i kontakt med barn om hur barns utsatthet för sexuella övergrepp kan förebyggas.

10.2.3 Aktiviteter

Barnhuset har under 2014 haft kontakt med trettiofem barn och unga vuxna, enskilt och i grupper för att utveckla en ny webbplats, Dags att prata om - sexuella övergrepp mot barn. Vi har frågat dem vad de tycker att vuxna borde veta om sexuella övergrepp, och vad det

¹⁶ Regeringens skrivelse 2013/14:91

¹⁷ Länk till Europarådets kampanjsida: http://www.coe.int/t/dg3/children/1in5/OurCampaign/material_en.asp

tycker att deras kompisar behöver veta. Vi har pratat med barn i olika åldrar och alldeles särskilt med barn och unga som själva har utsatts för övergrepp.

Barnen och ungdomarna har varit med att ta fram råd till vuxna om hur de kan informera barn om sexuella övergrepp, och om hur vuxna och jämnåriga kan förmedla att de vill lyssna på berättelser om övergrepp och stötta de barn som utsatts. Några av de barn vi träffat har fått information om sexuella övergrepp via föräldrar eller skola, men de flesta har aldrig fått någon sådan information. De har i stället själva tagit till sig information från TV, tidningar, film, böcker och sociala medier. De är helt eniga om att de skulle vilja få information från vuxna, och helst från skolan.

Webbplatsen innehåller även faktaavsnitt och länkar till material från myndigheter och ideella organisationer.

10.2.4 Resultat

En ny webbplats har upphandlats, fyllts med innehåll och kommer att lanseras 23 mars 2015.

10.3 Skolfam

10.3.1 Bakgrund

Regeringen beviljade 1 000 000 kronor till Stiftelsen Allmänna Barnhuset för nationell samordning av Skolfam för att kvalitetssäkra arbetet och möjliggöra spridningen till fler kommuner. Arbetsmodellen Skolfam utvecklades i Helsingborg 2005 i ett samarbete mellan forskare och praktiker, som ett sätt att möta behovet av att barn i familjehem underpresterar i skolan och därmed som grupp får sämre förutsättningar till en god utveckling i livet. Skolfam har sedan den första utvärderingen 2008 visat positiva resultat i familjehemsplacerade barns utveckling inom skolkunskaper, kognitiv kapacitet, positiv självbild och behörighet till gymnasieskolan. Barnhuset har sedan 2007 tagit ett aktivt stödjande ansvar för att arbetsmodellen får en nationell samordning avseende kvalitetssäkring och spridning till fler barn.

Vid ingången till 2014 fanns Skolfam representerat i 14 kommuner. Barnhuset har sedan september 2013 anställt en nationell samordnare för att på heltid administrera nätverket av kommuner och fortsatt säkerställa kvaliteten när arbetsmodellen sprids över landet.

Psynkprojektet i SKL har under 2014 ett ansvar för att stödja arbetet med att sprida Skolfam och insatser för att bibehålla arbetsmodellens höga kvalitet. Man anställer två projektmedarbetare på halvtid, samt finansierar utvecklingen av en webbaserad grundutbildning, projektmedarbetarna samverkar med den nationella samordnaren i detta.

10.3.2 Syfte

Syftet med Skolfam är att genom förebyggande insatser till barn i familjehem, stärka deras skolresultat och öka andelen familjehemsplacerade barn med behörighet till gymnasieskolan.

Syftet med Barnhusets engagemang i arbetsmodellen är att understödja den positiva utvecklingen i kvalitetssäker spridning, som inte kommunerna själva kan förväntas ta ansvar för. Med Barnhusets fokus på familjehemsplacerade barns rätt till en positiv utveckling, är Skolfam en betydelsefull del.

10.3.3 Aktiviteter

Under 2014 har styrgruppen för Skolfam sammanträtt vid två tillfällen och arbetsutskottet ytterligare två tillfällen. Vid dessa möten är Barnhuset ordförande och den nationella samordnaren är föredragande. Barnhuset har under 2014 tillhandahållit Projectplace som en kontaktyta internt i Skolfamnätverket. Barnhuset har också erbjudit två tvådagars professionsseminarier för nätverkets psykologer, specialpedagoger och socialsekreterare som har hållits vid Stiftelsen Allmänna Barnhusets kursgård på Sättra Bruk.

Skolfam har presenterats vid seminarier, föreläsningar och liknande arrangemang för Nordiskt Välfärdscenter, en regional konferens i Stenungssund, Riksdagens socialutskott, socialtjänstkonferens i Stockholm, Härnösands kommun, Stockholms stad, två stadsdelsnämnder i Göteborgs stad, seminarium under Almedalsveckan, Riksförbundet för förstärkt familjehemsvård, två nämnder och skolledare i Lidköping, Universitetet i Tromsø, Motala kommun, Socialtjänsten i Skottland, samt samverkansgrupper i Spånga/Tensta. Skolfam har varit närvarande med monterutställning vid konferenser "Socialchefsdagarna" i Göteborg och Skolverkets "Resultatdialog 2014" i Jönköping.

Nationell samordnare har handlett nystartade team såväl på plats som över telefon eller epost. Orter som besökts för handledning/utbildning är Skellefteå, Göteborg, Motala, Sollentuna, och Stockholm.

Under våren medverkade den nationella samordnaren i 13 möten i arbetsgruppen för webbutbildningen, samt producerade video och ljud i samverkan med Psynkprojektet i SKL. Webbutbildningen lanserades under maj månad. Psynkprojektet har finansierat trycksaker till Skolfam i form av "bokmärken", Roll-Up, samt informationsbroschyrer.

Under hösten genomfördes i samverkan med SKL en enkätundersökning till landets förvaltningschefer för social- respektive barn- och utbildningsnämnder.

Ett myndighetsverk med företrädare för Skolverket, Socialstyrelsen, SKL, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Inspektionen för vård och omsorg, samt Socialdepartementet finns och Stiftelsen Allmänna Barnhuset har varit sammankallande och värd för ett möte i det nätverket under mars månad.

10.3.4 Resultat

Mot bakgrund av att Barnhuset sedan 2013 hade en nationell samordnare var det möjligt att utan fördröjning nå hög effektivitet i verksamheten som bestått i att dels säkerställa

kvaliteten i arbetsmodellen Skolfam, dels att stimulera en spridning av arbetsmodellen till fler kommuner i Sverige, även detta i enlighet med anvisningarna i anslagsbeslutet.

Skolfams styrdokument har genomgått en revidering. Manualen är nu fritt tillgänglig på webbplatsen i sin tredje utgåva.

Under 2014 har 6 nya kommuner startat Skolfam, vilket innebär att Skolfam vid årsskiftet 2014-15 bestod av 21 kommuner, med totalt 30 team. Det förhållandevis svaga intresset under året bedöms ha ett samband dels med osäkerhet i valet och den därpå följande utdragna processen med regeringsbildning och statsbudget, dels med osäkerhet i fortsatt stöd för samordning från centrala myndigheter och departement.

Av de första 35 barnen som genomgått Skolfam och slutat grundskolan, hade 29 behörighet till gymnasiet. 408 barn hade i september 2014 fått sin första kartläggning och var därmed inkluderade i Skolfam. Av dessa hade 161 även genomgått sin andra kartläggning, vilket innebär att de varit i Skolfam minst två år och att det finns två mätvärden, vilket gör det teoretiskt möjligt att mäta ett resultat. 328 barn stod i augusti 2014 i kö för att starta Skolfam.

Under året har en utbildning färdigställts i samverkan med SKL och som startar med webbutbildning och fortsätter med två utbildningsdagar ”fysiskt på plats”.

Den genomförda enkätundersökningen tillsammans med SKL genererade ett underlag dels hur kommunerna tillgodoser familjehemsplacerade barns behov av utbildning, dels intresse för arbetsmodellen med kontaktuppgifter till tjänstemän vid ett hundratal förvaltningar. Rapporten beräknas vara klar i mars 2015.

10.4 Samverkansteam

Barnrättskommittén uppmärksammar Sverige på att- trots de positiva åtgärderna i lagstiftningen om barnets rätt att bli hörd – är denna rätt otillräckligt genomförd i praktiken, särskilt när det gäller vårdnad, boende och umgänge, socialtjänst utredningar eller i asylförfarandet.¹⁸

10.4.1 Bakgrund

Mot bakgrund av erfarenheterna i det tidigare projektet ”Barnets rättigheter i vårdnadstvister” ansökte Barnhuset om medel hos regeringen för att driva en försöksverksamhet i 5 pilotkommuner med tvärprofessionellt samordnat stöd till föräldrar och barn i samband med konflikt eller separation, i form av samverkansteam. Barnhuset beviljades medel enligt ansökan. Projektet beräknas pågå under 2014 – 2017 och medel beviljas för ett år i taget. Under hösten har projektet utformats i dialog med olika kommuner och en expertgrupp. En projektbeskrivning har upprättats med fyra gemensamma mål;

1. Organisera en tvärprofessionell samverkan i s.k. samverkansteam

¹⁸ CRC/C/SWE/CO/4/Punkt20

2. Pröva ett systematiserat frågeformulär, DOORS som underlag för stöd och insatser till barn och föräldrar
3. Erbjud stöd och insatser till barn och föräldrar i målgruppen
4. Förstärka barnets delaktighet, Frågeformuläret DOORS är utvecklat av forskare i Australien och anpassat för föräldrar i separation.

10.4.2 Syfte

Syftet är att genom en utvecklad form av samverkansteam, med flera professionella, erbjuda föräldrar och barn stöd i samband med separation. Fokus ska vara att så långt som möjligt minska skadeverkningarna som föräldrarnas konflikter kan få för barn och bidra till att barnet får en trygg relation till sina föräldrar.

Syftet är också att identifiera, anpassa och pröva olika former av stödinsatser. Inom ramen för projektet kommer barnets perspektiv och barnets rätt till information och delaktighet särskilt att beaktas samt hur man kan förmedla och synliggöra barnets situation och önskemål.

10.4.3. Aktiviteter

Under hösten har ett flertal möten ägt rum med olika kommuner och aktörer såsom, Socialstyrelsen, Rädda Barnen, Bris, Makalösa föräldrar, samt medverkan i olika referensgrupper. Ett samarbete har också inletts med tjänstedesigners för att komplettera den textuella beskrivningen av projektet med en visuell processbeskrivning utifrån barnets, föräldrarnas och de professionellas perspektiv. Syftet är att skapa en samsyn kring vad vi vill åstadkomma i samverkan och samordning av stöd och insatser.

Utvärdering

Diskussioner har förts med två olika utvärderare av projektet, en som utvärderar samverkansprocessen och en som utvärderar hur barn och föräldrar uppfattar den hjälp de fått och hur frågeformuläret DOORS använts.

Frågeformuläret DOORS

Ett samarbete med Australien har inletts för att diskutera förutsättningar att använda och erfarenhetsutbyte kring DOORS. I nuläget har vi tillgång till frågeformuläret för föräldrar men det finns ett frågeformulär anpassat för barn som vi hoppas på att få pröva också.

Kartläggning och Kunskapsstöd

Projektkommunerna kommer att göra en egen kartläggning av vilka behov och resurser som finns i lokalsamhället. Kartläggningen kommer också att involvera hur barn och föräldrar beskriver sitt behov av stöd och hur de upplevt det stöd som erbjuds. Ett metodstöd är utarbetat för hur kartläggningen ska genomföras. Ett gemensamt kunskapsstöd kommer att sammanställas med relevant forskning och beprövad erfarenhet med fokus på projektets fyra

målområden. Kunskapsstödet är tänkt som en vägledning för kommunernas utvecklingsarbete.

Möte med kommuner 17 september

Tre kommuner och fyra stadsdelar i Stockholm medverkade på mötet. Syftet var att involvera praktiken i ett tidigt skede för att få med så många aspekter som möjligt i det projektupplägg som sedan skulle presenteras för pilotkommunerna.

Möte med expertgrupp 21 oktober

Olika forskningsfält var representerade på mötet samt Socialstyrelsen, domstolen och ordförande för familjerättsassocionernas förening. På mötet diskuterades projektets övergripande mål kopplat till uppföljning och utvärdering samt reflektioner kring projektet som helhet. Värdefulla synpunkter kom fram som har beaktats i den slutliga utformningen av projektet.

10.4.4 Resultat

Fyra av fem kommuner har tackat ja till att delta i projektet. Den femte kommunen är inte beslutad ännu. Kommunerna som kommer att medverka är Västerås, Helsingborg, Nacka och Norrköping.

Två forskare är anlitade för att utvärdera projektet. Berth Danermark, professor Örebro universitet kommer att utvärdera samverkansprocessen och Maria Eriksson, professor vid Mälardalens högskola kommer att utvärdera hur DOORS använts och barn och föräldrars upplevelse av stöd och insatser.

11. Årsredovisning för räkenskapsåret 2014

Styrelsen avger följande årsredovisning.

Innehåll	Sida
- verksamhetsberättelse	49
- resultaträkning	51
- balansräkning	52
- noter	54

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

12. Verksamhetsberättelse

Förvaltningsberättelse

Stiftelsen Allmänna Barnhuset ska enligt sitt reglemente ”verka för god vård och uppfostran av barn, som är i behov av särskild omsorg, och en i övrigt förbättrad social barnavård. I detta syfte skall Barnhuset bland annat bedriva, stödja eller på annat sätt främja upplysning och forskning samt pröva nya åtgärder inom området.”

Fonder

Anknutet förvaltade stiftelser/donationsfonder

Stiftelsen Stockholmsfonden

Enligt stadgarna ska avkastningen från Stockholmsfonden komma barn i Stockholms stad tillgodo som bidrag för sådan barnavårdande verksamhet som avses i Stockholmsfonden är anknutet förvaltad av Stiftelsen Allmänna Barnhuset, vilket bland annat innebär att den har egen bokföring och hålls i övrigt skild från Barnhusets reglemente. Avkastningen delas ut som bidrag till en forskare vars forskning berör barn i Stockholms kommun.

Stockholmsfonden egna kapital värderat till marknadsvärde per bokslutsdatum 2014-12-31 uppgick till 6 158 106 kr (4 996 540 kr).

Under 2014 har bidrag till forskare utbetalats med 100 000. Helena Wiklund, Socialförvaltningen, stöd- och utvecklingsenheten, Botkyrka kommun, beviljades 100 000 kr till " YAP i Botkyrka ."

Wennerqvistska fonden

Avkastningen på kapitalet i Wennerqvistska fonden ska gå till "invalidiserade, hjälpbehövande barn och ungdomar under 21 år, vilka ej erhålla fortlöpande understöd av kommun eller är omhändertagna av barnavårdsnämnd”.

Under året beslutade styrelsen tilldela 3 000 kronor till en dator. Erforderlig ansökning och intyg har inkommit.

Styrelse och kansli

Styrelsen har under verksamhetsåret utgjorts av f.d. riksdagsledamoten Anne Marie Brodén, ordförande, riksdagsledamoten Ulrika Carlsson, professor Boel Andersson Gäre, professor Anders Hjern, professor Marie Sallnäs, fd riksdagsledamoten Magnus Ehrencrona samt fd riksdagsledamoten Inger Davidson.

Den 1:a februari tillträdde Cecilia Sjölander som kanslichef. Övriga tillsvidareanställda utgjordes av Ylva Söderlind Göthner, Anne-Marie Larsson, Åsa Lundström Mattsson, Solveig Dalgrund, Marie Grahn, Rikard Tordön och Susanne Björk.

Ekonomifunktionen har upprätthållits av Goliath Redovisning och konsult AB samt Kunskapsföretaget Pomum AB.

Styrelsen har under året haft sex styrelsemöten. Ordföranden och kanslichef har kontinuerligt haft planeringssamtal.

Koncernen

Stiftelsen är moderbolag i en koncern med det helägda dotterbolaget Sätra Bruk AB org. nr 556029-4034, vars verksamhet omfattar skogsbruk, jordbruk, konferensverksamhet, kraftproduktion vid tre mindre kraftverk, handel med värdepapper samt fastighetsförvaltning.

De koncerninterna mellanhavandena har genom försäljning från dotterbolaget Sätra Bruk AB till Stiftelsen Allmänna Barnhuset uppgått till 1 358 tkr (2 299 tkr). Beloppet avser konferensverksamhet som moderstiftelsen genomfört hos dotterbolaget.

Under 2015 har Stiftelsen startat ett nytt dotterbolag, Allmänna Barnhuset i Stockholm AB org. nr 556994-8135. Bolaget kommer att bedriva konferenser och utbildning inom Stiftelsens verksamhetsområde.

Miljöpåverkan

Bolag i koncernen bedriver anmälnings- och tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken.

Tillståndet avser avloppsreningsverk. Tillståndet för avloppsverket sammanhänger med konferens- och uthyrningsverksamheten. Den anmälningspliktiga verksamheten avser en värmepumpsanläggning.

Viktiga förhållanden och väsentliga händelser

Stiftelsen Allmänna Barnhuset är aktieägare i Aberdeen Fastighetsfond Sverige AB tillsammans med 11 andra parter. Den 30 juni 2014 träffades ett nytt avtal mellan parterna att på börja en avveckling av fonden under en tidsperiod om 21 månader.

Den första delavvecklingen skedde under december 2014.

En nedskrivning med 10 Mkr har gjorts, men marknadsvärdet understiger fortfarande det bokförda värdet med 11,3 Mkr. Detta motiveras av att försäljningar har gjorts där värdet visat sig överstiga den värdering som gjordes per 2014-12-31.

Resultat och ställning

Resultatet av moderbolagets verksamhet samt den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets utgång framgår i övrigt av efterföljande resultaträkning och balansräkning med noter.

Flerårsjämförelse

Bolagets ekonomiska utveckling i sammandrag.

	2014	2013	2012	2011
Verksamhetens intäkter, tkr	27 503	25 584	30 727	22 939
Resultat efter finansiella poster, tkr	-9 307	1 157	318	21
Balansomslutning, tkr	203 716	211 677	209 333	214 665
Antal anställda, st	9	8	8	8

Resultaträkning	Not	2014	2013
Verksamhetens intäkter			
Hysesintäkter		8 869	8 796
Erhållna bidrag		4 687	1 223
Finansförvaltning	2, 10	1 650	12 750
Övriga intäkter	3	<u>2 297</u>	<u>2 815</u>
		17 503	25 584
Verksamhetens kostnader			
Fastighetskostnader		-4 804	-4 047
Externa kostnader bidragsfinansierade projekt		-3 255	-1 223
Forsknings- och konferenskostnader	4	-6 847	-8 719
Övriga externa kostnader	5	-4 553	-3 575
Personalkostnader	6	-7 129	-6 580
Avskrivningar av immateriella och materiella anläggningstillgångar	7, 8, 9	<u>-225</u>	<u>-284</u>
Summa verksamhetens kostnader		-26 813	-24 428
Verksamhetens resultat		-9 310	1 156
Resultat från finansiella investeringar			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		5	14
Räntekostnader och liknande resultatposter		<u>-2</u>	<u>-13</u>
Summa resultat från finansiella poster		-9 997	1
Resultat efter finansiella poster		-9 307	1 157
Skatt på årets resultat		<u>-948</u>	-
Årets resultat		<u>-10 255</u>	<u>1 157</u>

Balansräkning	Not	2014-12-31	2013-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<u>Immateriella anläggningstillgångar</u>	8		
Övriga immateriella anläggningstillgångar		331	116
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Byggnader och mark	7	2 819	2 914
Maskiner och inventarier	9	107	193
		<u>2 926</u>	<u>3 107</u>
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Andelar i dotterföretag	11	1 611	1 611
Aktier och andelar	12	139 522	155 833
Andra långfristiga värdepappersinnehav	13	46 035	43 244
		<u>187 168</u>	<u>200 688</u>
Summa anläggningstillgångar		<u>190 425</u>	<u>203 911</u>
Omsättningstillgångar			
<u>Kortfristiga fordringar</u>			
Kundfordringar		1 130	250
Fordringar hos koncernföretag		519	3 515
Övriga kortfristiga fordringar		120	384
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14	914	515
		<u>2 683</u>	<u>4 664</u>
<u>Kassa och bank</u>		<u>10 608</u>	<u>3 102</u>
Summa omsättningstillgångar		<u>13 291</u>	<u>7 766</u>
Summa tillgångar		<u>203 716</u>	<u>211 677</u>

Eget kapital och skulder

Eget kapital

15

Bundet eget kapital

Kapitalfond	10 750	10 750
-------------	--------	--------

Fritt eget kapital

Balanserad vinst eller förlust	194 475	193 317
--------------------------------	---------	---------

Årets resultat	-10 255	1 157
----------------	---------	-------

	184 220	194 474
--	---------	---------

Summa eget kapital	194 970	205 224
---------------------------	----------------	----------------

Avsättningar

Avsättning för pensioner	868	931
--------------------------	-----	-----

Summa avsättningar	868	931
---------------------------	------------	------------

Långfristiga skulder

Donationsfonder	443	446
-----------------	-----	-----

Summa långfristiga skulder	443	446
-----------------------------------	------------	------------

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	1 786	1 231
--------------------	-------	-------

Aktuella skatteskulder	949	410
------------------------	-----	-----

Övriga kortfristiga skulder	1 968	1 255
-----------------------------	-------	-------

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 732	2 180
--	-------	-------

Summa kortfristiga skulder	7 435	5 076
-----------------------------------	--------------	--------------

Summa eget kapital och skulder	203 716	211 677
---------------------------------------	----------------	----------------

Ställda säkerheter

Inga	Inga
------	------

Ansvarsförbindelser

Inga	Inga
------	------

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Stiftelsen Allmänna Barnhusets årsredovisning har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. I de fall det saknas ett allmänt råd från Bokföringsnämnden har i förekommande fall vägledning hämtats från Redovisningsrådets rekommendationer.

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Intäkter

Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren.

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande;

Hysesintäkter: i den period uthyrningen avser

Ränteintäkter: i enlighet med effektiv avkastning

Erhållna bidrag: när det beslutade bidraget rekvireras

Erhållen utdelning: när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker.

Immateriella och materiella anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Utgifter för förbättringar av tillgångars prestanda, utöver ursprunglig nivå, ökar tillgångens redovisade värde. Utgifter för reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Immateriella och materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av materiella tillgångar. Följande avskrivningstider tillämpas:

Kontorsinventarier och hemsida	5 år
Datorutrustning	3 år
Byggnader	50 år

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal, oavsett om de är finansiella eller operationella, redovisas som hyresavtal (operationella leasingavtal).

Leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella tillgångar som är avsedda för långsiktigt innehav redovisas till anskaffningsvärde enligt portföljmetoden. Detta innebär att nedskrivning av värdet sker endast då marknadsvärdet på portföljen som helhet gått ned och att denna värdenedgång bedömts som bestående.

Kundfordringar

Kundfordringar redovisas som omsättningstillgångar till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra kundfordringar.

Värdepapper och finansiella fordringar

Värdepapper och finansiella fordringar som är anskaffade med avsikt att innehas långsiktigt redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade nedskrivningar om en konstaterad värdenedgång bedöms vara bestående.

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Alla transaktioner med värdepapper redovisas på likviddagen.

Fordringar

Fordringar med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen redovisas som anläggningstillgångar, övriga som omsättningstillgångar. Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när stiftelsen har en legal eller informell förpliktelse till följd av inträffade händelser, det är mer sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet än att så inte sker, och beloppet har kunnat beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Om det finns ett antal liknande åtaganden, bedöms sannolikheten för att det kommer att krävas ett utflöde av resurser vid regleringen sammantaget för hela denna grupp av

åtaganden. En avsättning redovisas även om sannolikheten för ett utflöde avseende en speciell post i denna grupp av åtaganden är ringa.

Not 2 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Utdelning Sättra Bruk AB	5 000	5 000
Övriga aktieutdelningar	5 439	5 024
Realisationsresultat vid försäljningar	<u>1 211</u>	<u>2 726</u>
Summa	<u>11 650</u>	<u>12 750</u>

Not 3 Övriga intäkter

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Konferensintäkter	1 544	2 230
Övriga intäkter	<u>753</u>	<u>585</u>
	<u>2 297</u>	<u>2 815</u>

Not 4 Forsknings- och konferenskostnader

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Forskningskostnader	4 264	4 589
Konferenskostnader	<u>2 583</u>	<u>4 130</u>
	6 847	8 719

Not 5 Operationella leasingkostnader

Räkenskapsårets kostnad för leasing exklusive hyra för lokaler uppgår till 183 tkr (185 tkr).

Not 6 Personal

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Medelantalet anställda		
Kvinnor	8	7
Män	<u>1</u>	<u>1</u>
Totalt	<u>9</u>	<u>8</u>
Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader		
Löner och ersättningar uppgår till	<u>4 593</u>	<u>4 020</u>
	4 593	4 020
Sociala avgifter enligt lag och avtal, (varav pensionskostnader 726 (879))	<u>2 335</u>	<u>2 182</u>
Totalt	<u>6 928</u>	<u>6 202</u>

Not 7 Byggnader och mark

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	5 550	5 550
Ingående redovisat värde	2 914	3 009
- Årets avskrivningar	<u>-95</u>	<u>-95</u>
Utgående redovisat värde	2 819	2 914

Not 8 Immateriella anläggningstillgångar

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	389	1 282
Ingående redovisat värde	116	126
- Inköp	273	116
- Avskrivningar	<u>-58</u>	<u>-126</u>
Utgående redovisat värde	331	116

Not 9 Maskiner och inventarier

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	1 109	1 145
Ingående redovisat värde	193	255
- Inköp	-	12
- Försäljningar och utrangeringar	-15	-11
- Årets avskrivningar	<u>-71</u>	<u>-63</u>
Utgående redovisat värde	107	193

Not 10 Resultat från andelar i intresseföretag

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Nedskrivning av andelar i Aberdeen Property Fund Management AB	<u>10 000</u>	-
Summa	<u>10 000</u>	<u>0</u>

Not 11 Andelar i dotterföretag

	Org nr	Säte	Kapital- andel (%)	Rösträtts- andel (%)	Antal aktier	Redovisat värde
Sätra Bruk AB	556029-4034	Udenäs	100	100	2 800	1 611

Not 12 Aktier och andelar

	2014-12-31 Marknads- värde	Bokfört värde	2013-12-31 Marknads- värde	Bokfört värde
Aktier				
Svenska aktier	<u>106 299</u>	<u>111 756</u>	<u>110 646</u>	<u>128 383</u>
	106 299	111 756	110 646	128 383
Utlandsfonder				
Stiftelsefond Utland	<u>32 265</u>	<u>27 767</u>	<u>25 494</u>	<u>27 450</u>
	32 265	27 767	25 494	27 450
Summa aktier och andelar	138 564	139 523	136 140	155 833

Marknadsvärdet på aktier och andelar understiger det bokförda värdet per 2014-12-31. Innehavet i Aberdeen Property Fund Management AB har skrivits ned med 10 Mkr. I övriga bedöms värdenedgången ej vara bestående, varför ingen ytterligare nedskrivning har gjorts.

Not 13 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2014-12-31		2013-12-31	
	Marknads- värde	Bokfört värde	Marknads- värde	Bokfört värde
SEB Obligationsfond	13 977	13 353	13 026	13 302
SEB Korträntefond SEK utd	2 463	2 502		
SEB Korträntefond SEK	8 080	7 989	8 013	7 971
SEB Obligationsfond Flex SEK	13 275	12 926	13 071	12 876
Hedge Fixed Income	<u>8 467</u>	<u>9 265</u>	<u>8 432</u>	<u>9 095</u>
Summa	46 262	46 035	42 542	43 244

Not 14 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Förutbetalda hyror	238	238
Förutbetalda försäkringar	62	61
Övriga poster	<u>614</u>	<u>217</u>
	<u>914</u>	<u>516</u>

Not 15 Förändring av eget kapital

	Bundna reserver	Ändamåls- bestämda medel	Fria reserver	Årets resultat
Vid årets ingång 2013-01-01	10 750	-	192 999	318
Omföring föregående års resultat	-	-	318	-318
Omföring till ändamålsbestämda medel	-	645	-645	-
Årets resultat	=	=	=	<u>1 157</u>
Vid årets utgång 2013-12-31	10 750	645	192 672	1 157
Vid årets ingång 2014-01-01	10 750	645	192 672	1 157
Omföring av föregående års resultat	-	-	1 157	-1 157
Årets resultat	=	=	=	<u>-10 255</u>
Vid årets utgång	10 750	645	193 829	-10 255

Not 16 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Förutbetalda hyresintäkter	539	546
Upplupna semesterlöner	254	373
Upplupna sociala avgifter	543	320
Övriga poster	<u>1 396</u>	<u>941</u>
Summa	<u>2 732</u>	<u>2 180</u>

Stockholm _____ - ____ - ____

Anne Marie Brodén
Styrelseordförande

Anders Hjern

Inger Davidson

Boel Andersson Gäre

Ulrika Carlsson

Magnus Ehrencrona

Marie Sallnäs

Min revisionsberättelse har lämnats _____ - ____ - ____.

Pernilla Varverud
Auktoriserad revisor